ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 55. No. 54.
1940. március 8., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietară: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny. Inreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 10/1—1938. Trib. Arad.

Tarthatatlan helyzet

az, amely Aradvárosa tüzifaellátása körül immár nemcsak napok, hanem hetek óta keletkezett és azóta is változatlanul, sőt egyre rosszabbodva e város lakosainak elsőrendű problémájává emelte ezt a kérdést. A mindennapi tüzifa utáni hajsza ma legalább olyan fontos és szinte-szinte annyi időt, fáradtságot és vesződtséget vesz igénybe, mint a mindennapi kenyérért való küzdelem és jóformán nincs ma Aradon család, háziasszony, kereskedelmi, vagy ipari vállalkozó, szabadfoglalkozásu vagy alkalmazott, aki elé ne meredne nap mint nap a kérdés: miből fog ma és miből fog holnap fűteni? Mindannyian hetek óta veszünk már részt abban a hajszában, amely naponta ujra kezdődik a tüzifa után és amely legjobbesetben ha negyvennyolc órára oldja meg szobánk és konyhánk fűtésének kérdését. Tudjuk mindannyian, hogy mit jelent az, fatelepről fatelepre, fakereskedésből fakereskedésbe járni, — hiába. Ott ácsorgunk sokszor órákon át egy-egy fatelep előtt, amikor hirét kapjuk, hogy egy vagy két vagon fa mégis csak megérkezett a telepre. Tolongunk a tömegben, drágán fizetjük meg a hazaszállitás költségét, s másnap vagy harmadnap, amikor ujból csak fa nélkül maradunk, ismételten is feltesszük magunknak a jogosan válaszra váró kérdést: Miért?

Miért van az, hogy ebben a városban, amely fatermelő vidék központjában terül el, egyszerre megoldhatatlanná vált a tüzifaellátás biztositása? Miképpen történhetik meg, hogy most már hetek óta nem sikerül megtalálni azt a módot, amely a nélkülözhetetlenül szükséges famennyiségek Aradra érkezését lehetővé tegye.

A polgár, akinek otthon fűtetlen a szobája, hideg a kályhája és akinek felesége ma délben nem tudott főzni, mert a házban egyetlen darab fa sem akadt, nem érti és nem is akarja megérteni, hogy némi jóakarattal, körültekintőbb, alaposabb szervezettséggel ne lehetne biztositani azt, hogy szobája a márciusban is tartó hidegben meleg legyen és felesége meleg ételt tálalhasson az asztalra. Lehet, hogy a polgár konok, az is lehet, hogy nehéz a felfogása, de mégsem érti, hogy akkor, amikor Arad környéke tüzifatermelése, a Körös és Marosvölgyét beleértve 30.000 vagon körül mozog, ne lehessen ezt a mennyiséget, amely a termelt készleteknek mindössze felét jelenti, Arad részére biztositani és ide eljuttatni. Nem érti ezt főképpen akkor, amikor az idén — a mult évekkel ellentétben — Arad környékéről sem bonyolitottak le tüzifakivitelt az időközben a Felvidék révén erdőséghez jutott Magyarországba. Ezek a nem exportált készletek belföldön maradtak és azoknak láthatóvá kellene válniok a piacokon.

De nemcsak a polgár, hanem a jelek szerint a város vezetősége sem érti, hogy miért kell ennek úgy lennie. Ezzel magyarázható, hogy most, amikor már valóban türhetetlenné vált a fainség, érintkezésbe lépett úgy a vasut, mint a fakereskedők képviselőivel, hogy közvetlenül az érdekelt szakemberektől hallja és tudja meg: hol is az akadály, hol is kellene segiteni? Szükség volna erre a lépésre, mert ez a helyzet valóban nem tartható tovább. A város lakosságának egészsége, nemkülönben üzemek munkájának biztositása forog kockán. Hideg szobákban nem lehet lakni, hideg irodákban nem lehet dolgozni és számos olyan üzem van Aradon, amelyek munkája tüzifa nélkül nem képzelhető el.

A város vezetősége tehát érintkezésbe lépett a vasuttal, mert hiszen hetek óta az volt a panasz, hogy a tüzifahiányt egy másik hiány, a vagonok hiánya idézi elő. A vasut a polgármester érdeklődésére azt a választ adta, hogy vagonhiány nincs és a fatermelőknek annyi vagont bocsátanak rendelkezésére, amennyit éppen akarnak.

Felmerült tehát egy másik feltevés: egyes termelők szándékosan tartják vissza az árut, mert az idén az erdőkben az erdővédelmi intézkedések miatt alig döntöttek, a jövő évben tehát még kisebb tüzifamennyiségek állnak majd rendelkezésre és a készletek egyrészét a jövő évre akarják tartalékolni abban a reményben, hogy ezeket a készleteket akkor majd jényegesen magasabb árakon értékesithetik. Egyes fakereskedők a város vezetősége előtt olyan kijelentéseket tettek, hogy számos termelő a feladott rendelések ellenére nem hajlandó szállitani.

Mindezek a magyarázatok olyan sulyos közléseket tartalmaznak, amelyeket legszivesebben el sem szeretnénk hinni. Nehezünkre esik elhinni azt, hogy akkor, amikor a város lakossága hetek óta szenved azért, mert nem tud tüzifához hozzájutni, ezeknek a nehézségeknek egyetlen oka az legyen, hogy egyes termelők a köz érdekével, régi vevőik, az aradi fakereskedők érdekeivel egyáltalán nem törődve és csupán a maguk hasznát tartva szem előtt, visszatartsák az árut. Nehezünkre esik mindezt elhinni és egyelőre nehéz is megállapitani, hogy a fentiekből mi a valóság. Ez majd annak a helyszini vizsgálatnak során tisztázódik, amelynek elrendelését a város vezetősége a kormánytól kérte.

Vizsgálat indul tehát és lehetséges, hogy annak eredménye is lesz. Változatlanul fennmarad azonban a kérdés: Mi lesz addig? Aradon jelenleg nincs fa és nincs biztositék arra, hogy holnap lesz. Tul a vizsgálaton és tul a szükséges intézkedéseken, pillanatnyilag az a lényeg, hogy minél előbb fát hozzanak Aradra. Ha igaz az, hogy a CFR korlátlan számban bocsát rendelkezésre vagont és, ha az is igaz, hogy a termelőknél vannak készletek, meg kell találni a módját, hogy ezek a készletek Aradra kerüljenek. Még pedig sürgősen.

Az Uralkodó megnyitotta a parlament uj ülésszakát

„— Mi a béke politikáját folytatjuk!" — Őfelsége II. Carol király az ország bel- és külpolitikai helyzetéről. — A nemzetgazdasági élet teendői

Nagyjelentőségü uj törvényjavaslatok a parlament munkatervében

Bucuresti. Csütörtökön délelőtt 11 órakor hálaadó istentisztelet volt a patriarchatus székesegyházában a parlament megnyitása alkalmával. Az istentiszteletet Nicodim pátriárka szolgáltatta nagy papi segédlettel. Tatarescu kormányelnök, királyi tanácsos Vaida-Voevod Alexandru, a NUF elnöke, királyi tanácsos, valamint a kormány és számos politikai, ugyszintén katonai előkelőség jelenlétében.

Ágyulövések jelezték 11.50 perckor, hogy a menet elindult a királyi palotából, az élen Modreanu tábornok rendőrprefektus gépkocsijával. A menet áthaladt a Calea Victoriein, a Dambovita rakparton, egész a Kamaráig. A Nemzeti Szinház előtti téren strajer-különitmény tisztelgett az uralkodónak és a trónörökösnek, a patriarcha előtt pedig vadász-diszszázad lépett fegyverbe. Őfelsége, a király és Mihai nagyvajda az előkelőségek és a kormány tagjai kiséretében foglaltak helyet a Kamara tanácstermében, ahol megjelent a tábornoki kar is, Argeseanu tábornok, Bucuresti katonai parancsnokának vezetésével. A karzatok és páholyok zsufolva voltak: megjelentek a külföldi nagykövetek meghatalmazott miniszterek és a hatóságok vezetői. Őfelsége II. Carol király általános figyelem közepette olvasta fel a trónbeszédet, amely a következőket tartalmazta:

— Nagy megelégedés tölt el, hogy a törvényhozás ezen ülésszakának megnyitása alkalmával az ország képviselői között megjelenhettem. A jelenlegi rendkivül nehéz körülmények között az ország katonai és lelki felkészültsége kezessége a nemzeti vagyon megvédelmezésének és ez a legfőbb feladata ma az egész nemzetnek. E mü végrehajtásához együttmüködésre van szükség, hogy a nagy nemzeti célokat el lehessen érni és ez kell, hogy vezérelje ma minden románt.

Béke, rend, biztonság!

— Szenátor urak! Képviselő urak!

— Az a viszály, amely a világ békéjét és a népek együttmüködését megzavarta, sulyos kérdéseket vetett fel országunk számára is, mert azok életbevágó érdekeinket érintik. Mi a béke politikáját folytatjuk és Románia a viszály kitörése után kijelentette, hogy a nemzetközi megállapodások szabályai alapján lennálló semlegességét a legszigorubban betartja. Ezeket a szabályokat minden körülmények között a legnagyobb realitással, miként a multban, ugy a jövőben is be fogjuk tartani, mert ez a magatartás felel meg legjobban országunk és a béke érdekeinek és ezt akarjuk szolgálni szünet nélkül. Külkereskedelmi téren is ez az elv vezetett és fog vezetni bennünket, mert meg akarjuk őrizni a rendszeres kereskedelmi összeköttetést valamennyi országgal, hogy ilyen módon megkaphassuk azokat az anyagokat, amelyekre a hadsereg felszerelésének kiegészitése és a nemzetgazdaság számára szükség van. Egyidőben kezdeményeztük a szövetségeseinkkel való összeköttetéseink megerősitését és a baráti kapcsolatok kifejlesztését valamennyi szomszédos országgal. A Balkán-szövetség belgrádi konferenciája alkalmat nyujtott arra, hogy a megbonthatatlan szolidaritásnak, amely ezeket az országokat egyesiti, bizonyitékát adják. Ezek az érdekek pedig: a béke, a rend és a biztonság. Ugyanez az állandó törekvésünk közeledést eredményezett más hatalmak felé is. Az a meleg fogadtatás, amelyben a román ifjuság vezetőinek Olaszországban volt része, a legélénkebb visszhangot keltette lelkünkben és felélesztette bennünk a régi és drága hagyományt. Hasonlóképpen az a baráti fogadtatás, amelyben pénzügyminiszterünknek Szófiában része volt, a legőszintébb megelégedést keltette. A jövőben követendő politikánk is a béke és az összes népekkel való

jóviszony kifejlesztésére irányul. A legnagyobb határozottsággal követjük ezt a célt, de ugyanakkor a történelmi jog alapján megvont határainkat megvédelmezzük és erőnket nemcsak a nemzeti érdekek, hanem az európai civilizáció magas érdekeinek szolgálatába állitjuk.

A hadsereg érdekében

— Szenátor urak! Képviselő urak!

— Helyzetünk nemzetközi téren való megszilárditására irányuló tevékenységünkkel egyidőben olyan tevékenységbe kezdtünk, amely katonai védelmünk megvalósitására vonatkozik. A hadsereg továbbra is kormányunk legfőbb gondját képezi. Az ország minden erőforrását, minden munkateljesitményét, a termelés és az áruforgalom eredményét a hadsereg felszerelésének szolgálatába állitottuk. Az ország lakosságának lelkes segitségével ez az ujonnan felszerelt hadsereg lesz legfőbb kezessége függetlenségünknek és határaink sérthetetlenségének. A legnagyobb megelégedéssel állapithatjuk meg, hogy a hazafias lelkesedés áthatotta a legszegényebbtől a leggazdagabbig mindenkit és a meghozott áldozatok lehetővé tették, hogy a bevonult katonák hozzátartozóit segithettük és ugyanez az áldozatkészség nyilvánul meg a hadseregfelszerelési bonok jegyzésénél. Ezek a tettek örökidőre maradandó megnyilvánulásai a román szolidáritásnak. Ebből az alkalomból elismerésemet és köszönetemet tolmácsolom azoknak a tiszteknek és katonáknak, akik a határokon őrködnek, erőfeszitéseikért és pihenés nélküli munkájukért, amelyet kötelességük teljesitése közben végeznek.

Nemzetgazdasági teendők

— Szenátor urak! Képviselő urak!

— Ebben a magasztos és férfias légkörben kormányom teljesiteni tudja majd azt a feladatot, amelyet rábiztam, mert biztositva vannak az összes feltételek egy gazdag program végrehajtására. A benső villongások megszünésével és az összes lelkiismeretes férfiaknak az Ujjászületési Fronton belül való testvéries egyesülése megsokszorozza a megvalósitás lehetőségeit. Kormányom nap-nap után végrehajtja azokat a rendelkezéseket, amelyek célja az ország katonai erejének emelése és igyekszik az állam átszervezése szempontjából szükséges reformokat sürgősen megvalósitani az uj alkotmány keretein belül. A külső háboru következtében meglngott a gazdasági egyensuly és ezért nemzeti gazdaságunkat át kell alaktani ehhez mérten. Elsősorban a termelési problémákat kell megoldani. Az ország általános gazdaságának valamennyi ágát olyan módon kell megszervezni, hogy ne csak sokat termeljenek, hanem racionálisan dolgozzanak, hogy minden szükségletet fedezhessünk és olyan forrásaink legyenek, amelyek a különleges költségeket biztosithassák. E programban elsősorban a mezőgazdaság foglal helyet. A földmüvesek érdekeit összhangba kell hozni az általános gazdasági érdekekkel és meg lesz oldva az a sulyos probléma is, amely a mezőgazdasági és ipari termékek árainak aránytalanságaiból ered. Különös figyelmet forditunk a köztisztviselők fizetésének rendezésére, ami még ebben a pénzügyi évben megoldást nyer. Ez a fontos reform meg fogja állapitani azokat az igazságos elveket, amelyek a tisztviselői kar anyagi helyzetének javulását eredményezik. A szociális politika megvalósitása terén kormányom részére széleskörü tevékenység nyilik, mert az eddig is hozott munkástörvények és a szociális igazságok kell, hogy irányitsák tetteinket.

A pénz védelme

— Az általános költségvetés egyensulyának biztositására és nemzeti pénzegységünk védelmére is megfelelő intézkedések történnek. A pénzügyi helyzet az óvatos intézkedések következtében kielégitően fejlődött és elegendő fedezet mutatkozott az állam általános kiadásainak fedezésére. Az uj költségvetésben uj kiadások is szerepelnek és uj pénzügyi áldozatokra is szükség van. Kormányom kénytelen a hadsereg felszerelés-szükségleteinek fedezésére ujabb áldozatokat kérni az országtól és biztos vagyok abban, hogy azokat ugyanolyan hazafias megértéssel fogadják, mint ahogyan eddig is meghozták azokat az áldozatokat, amelyekre a béke és a nemzeti örökség megvédése céljából szükség volt.

Az uj törvényjavaslatok

— Szenátor urak! Képviselő urak!

— Kormányom Önök elé fogja terjeszteni mindazokat a törvényjavaslatokat, amelyekre szükség van, hogy az uj alkotmány keretein belül végrehajtandó reformokat megoldják. Kevés törvényre van szükség, de ezeket a törvényeket alkalmazni és tisztelni kell és ez a dogma kell, hogy vezesse a jövőben állandóan a kormányzási tevékenységet.

— A céhek átszervezésének törvényjavaslata mellett tárgyalás alá kerülnek a jelenlegi ülésszakon: az általános költségvetés, a bevonultak családtagjainak segélyezéséről szóló törvény, amely állandó segélyt biztosit a fronton szolgálatot teljesitők családtagjai számára, a rendőrség és az állambiztonsági szolgálati alkalmazottak szakszerü előkészitésére vonatkozó törvénytervezet, a közsegélyről szóló törvénytervezet, amellyel sikerülni fog a szükséget szenvedők megsegélyezése, a tanitás általános megszervezéséről szóló törvénytervezet, az alsó és középfoku oktatásról szóló törvénytervezet, az orvosi kamarák átszervezésére vonatkozó törvénytervezet, a helyi közigazgatás egyszerüsitéséről szóló törvénytervezet, mely megszünteti a formaiaságok terhét és végül a munkabiráskodás egységesitéséről szóló törvénytervezet.

— Szenátor urak! Képviselő urak!

— Meg vagyok győződve arról, hogy kötelességüknek fogják tartani kormányomat minden erejükkel támogatni kötelességének teljesitésében. Hasznos munkát kivánok és kérem a Mindenhatót, hogy áldja meg az Önök müködését. Az ülésszakot megnyitottnak jelentem ki.

A kamara első ülésén egyébként Vaida-Voevod Alexandru királyi tanácsost, volt miniszterelnököt egyhangulag ismét megválasztották elnökké.

A szenátus megnyitása

Bucuresti: A szenátus ülését Argetoianu délután 4 órakor nyitotta meg és az elnöklő királyi tanácsos a következőket mondotta:

— A szabályok értelmében le kell folytatnunk a tisztikar megválasztását, azonban a szenátus bizottságait a törvényhozás egész időszakára megválasztották, igy tehát meg kell választanunk az elnököt, az alelnököt, a titkárokat és a háznagyokat.

Több közbeszólás hangzott el: „Önt választjuk meg ismét".

Ezután ismét közfelkiáltással Argetoianut választották meg a szenátus elnökévé, Mircea Cancicov teljes megelégedésének adott kifejezést az ujraválasztás eredménye fölött.

Argetoianu: Uraim! Csak akkor fogadhatom el az önök elismerését, ha az egyhangu. Ez nem személyi ambició. Egyhangu felkiáltás esetén azt vehetném bele a jegyzőkönyvbe, hogy a szenátus egyhangulag szavazott ekként. Ennek következtében felkérem Önöket, hogy ha egyetlen hang is ellene volna, ugy aki ellenzi, nyujtsa fel a kezét.

Hangok: Senki sincs ellene!

Argetoianu: Akkor megállapitom az egyhanguságot. (Helyeslő felkiáltások, hosszantartó taps). Uraim! Engedjék meg, hogy szivem teljes melegével köszönjem meg önöknek a barátságnak és bizalomnak ezt az ujabb megnyilvánulását. Ugy érzem, hogy önök ugyanakkor hangsulyozzák ama kivánságukat, hogy a jelenlegi kormányzás folytatódjék. Azt hiszem önöknek igazuk van, mert a folytatólagosság nélkül bármely személyi erőfeszités nélkülözné az eredményesség reményét. Sulyos és aggodalmas időket élünk együtt, olyan időket, amelyek leküzdése azonban nem haladhatja meg erőnket abban az egyetlen esetben, ha vállvetve, mindazt elfelejtve, ami bennünket elválasztott, a személyi kérdéseket félredobva, egységesen gyülünk egybe az Őfelsége által kinevezett kormány, a Trón és az uralkodó köré, hogy segitségünket nyujtsuk a kormánynak és a királynak ugy a külső, mint a belső nehézségek leküzdésére. Ugy vélem, hogy módomban áll az önök részéről a kormányt a szenátus együttmüködéséről biztositani, ami a ma kezdődött törvényhozási időszakot illeti. Annak idején, amidőn elváltunk, elvesztettük egyik társunkat, Ion Zippát, kereskedelmi és ipari szakon megválasztott szenátort, egy jó barátot, akinek emléke hosszu ideig megmarad közöttünk. Szenátor urak! Egy uj kolléga tesz esküt most: A. Safran főrabbi, jogszerinti szenátor. Maria Pop titkárnő felolvassa a vallásügyi minisztérium levelét, amelyben elismerik Safran dr. főrabbi jogszerinti szenátori minőségét. Ennek megtörténte után Argetoianu elnök felhivja Safran dr.-t, hogy az esküt letegye, ami meg is történt.

Rövid szünet után, titkos szavazás utján megtörtént a szenátus négy alelnökének megválasztása és ezek a következők:

I. G. **Perieteanu** 160 szavazattal, Anibal **Teodorescu** 155 szavazattal, Ion **Agarbiceanu** 137 szavazattal és dr. J. **Tanasescu** 114 szavazattal.

Fentieken kivül még Alex. Sandulescu 57, C. Braescu 38, Mielescu mérnök 8, Oborcea pedig 1 szavazatot kapott.

Az alelnök megválasztása után Negelt Hans Ottó Rothot, V. Alimanisteanut és M. Ioanitiut kvesztoroknak, Maria Popot, Agricola Cordast és Romalot titkároknak választották meg, majd összeállitották azt a bizottságot, amely elkésziti a trónbeszéd válaszát és ebben a bizottságban Agarbiceanu I. Botez, Mircea Cancicov, Andrei Corteanu és Dem. Ghica kaptak helyet.

A külföldi sajtó az uj miniszterekről

Belgrád, (Rador). A Politika és Vreme cimü lapok a román kormányban történt legutóbbi változással kapcsolatosan a következő megállapitásokat teszik: Constantin Giurescu, az uj propagandaügyi miniszter egyike a fiatal román nemzedék legkiválóbb vezetőinek, aki az ország közmüvelődési és politikai életében elsőrendü szerepet töltött be. Az uj miniszter 1901-ben született, Bucurestiben végezte középiskoláit és az egyetemet, majd külföldön folytatta a tanulmányait. Visszatérve az országba a középiskolai oktatásba kapcsolódott be, focsanii tanárrá nevezték ki, majd 1926 január elsején a bucuresti egyetem irodalmi tanszakán előadóvá nevezték ki. Egy év mulva, 27 esztendős korában a bucurestii egyetem román történelmi tanszékére hivták meg. Elsőizben 1932-ben választották képviselővé és mint törvényhozó kivételes szónoki képességéről tett tanuságot. Élénk temperamentuma jellemezte, valamint az, hogy törvényhozói ténykedésében mindenkor a bizonyitékokkal való alátámasztás vezette. Tavaly, 1939 február elsején az aldunai tartomány királyi helytartójává nevezték ki, amely megbizatás miniszteri rangot jelent. Ezen hivatalából már 1939 október 28-án elszólitották, hogy miniszteri tárca élére állitsák: a NUF minisztériumának vezetésével bizták meg, most pedig, mint propagandaügyminiszter tette le az esküt.

A két lap a továbbiakban Vasile Stoica propagandaügyi államtitkár személyével foglalkozik. Megállapitják, hogy az államtitkár erdélyi származásu. Avrig községből való és olyan családból származik, amelynek hagyománya a román nemzeti küzdelem. Stoica államtitkár tanulmányait Budapesten, Bécsben és Londonban végezte, a háboru alatt az ókirályságba távozott és a román hadseregbe soroztatta magát. A béketanácskozások során Amerikába utazott, ahol sikerrel támogatta a román ügyet. Romániába visszatérve élénk közirói tevékenységet fejtett ki. Vasile Stoica tehetséges ujságiró, nagymüveltségü férfiu, a Rador hirszolgálati ügynökség igazgatója volt, az ügynökség megteremtője és első igazgatója egyébként Gafencu Grigore jelenlegi külügyminiszter volt. A diplomáciai szolgálatba lépett Vasile Stoica a washingtoni román követség kötelékében müködött, majd, mint meghatalmazott miniszter Románia tiranai, szófiai és rigai követségeit vezette. A nagykövetségi viszony bevezetése után első nagyköveti megbizottként Vasile Stoicat akreditálták a török kormány mellé.

Kiutalta a kultuszkormány

a református és az unitárius lelkészek rendkivüli államsegélyét

Kolozsvár. A kolozsvári pénzügyigazgatóság szerdán délelőtt értesitette a református és unitárius püspökségeket a lelkészek rendkivüli államsegélyének kiutalásáról. A kiutalási rendelkezés egyelőre január—február hónapokra szól. A márciusi államsegély folyósitására előreláthatólag rövidesen sor kerül. A püspökségek egyuttal arra is igéretet kaptak, hogy a protestáns lelkészek államsegélyének végleges rendezésénél az uj állami költségvetésben felemelt tételeket irányoznak elő.

Az emelés összege különböző az egyes kategoriákban és az egyes korpótlékok szerint. A VI. kategoriába tartozó városi lelkészek közül egy lelkésznél van csak havi 1250 lei emelés, a korpótlék nélküli falusi lelkészek kongrua-emelése havonként 1300 lei, a többi lelkészek kongrua-emelése ezen összegeknél nagyobb, igy a falusi egy korpótlékos lelkészek 1500, a falusi 2 korpótlékosok 1550, a falusi 3 korpótlékosok 1750, s a falusi 4 korpótlékosok szintén 1750 lei brutto összeggel kapnak több kongruát havonta mint eddig.

Közvetitő diplomáciai tárgyalások folynak a finnek és a szovjet-kormány között

Németország és Svédország vették kezükbe az északi vérontás megszüntetésének ügyét. — Harc a tengereken és a levegőben

Már 13 olasz hajó került az angolok dugáru-őrizetébe!

Róma. (Rador.) A Popolo di Roma tudósitója jelenti a finn—orosz határról, hogy Finnországban rendkivül erős diplomáciai tevékenység folyik. Mindenki tudja, hogy a politikai életben két irányzat küzd egymással. Az egyik azt akarja, hogy Finnország tisztességes békét kössön a Szovjettel, mig a másik irányzatnak az a követelése, hogy nagyjelentőségü külföldi beavatkozással a végsőkig folytassák a harcot. Ennek az utóbbi árnyalatnak a vezetője Mannerheim tábornok és a katonai körök. Különösen Helsinkiben folyik nagy erővel a harc a két irányzat hivei között. Ez a diplomáciai tevékenység kivülről is folyik, különösen Svédország irányából, bár Svédország ellenáll a nyomásnak és nem akar beavatkozni a háboruba. A svéd nép körében helyeslik a svéd király és kormányának fellépését, hogy Svédországnak minden áron fenn kell tartani a semlegességet.

Az angol lapok is jelentéseket közölnek azokról a közvetitő kisérletekről, amelyek Finnországban folynak. Stockholmi hirek szerint Svédország szintén kivenné a részét a közvetitési fáradozásokból és hajlandó lenne közvetiteni a fegyverszünet érdekében. Ugy tudják, hogy az előzetes megbeszélések során a szovjet hivei már is tettek javaslatokat, de ezeket egyelőre nem tartják elfogadhatóknak. A szovjetkormány állitólag Vüpurit, Hangöt és egy másik sziget átengedését követeli a finnektől. A béke hivei ugyanis attól tartanak, hogy a viszály tovább huzódása esetén más országok is belesodródnak a háboruba és ez a veszély elsősorban a Skandináv államokat fenyegeti.

A német diplomácia északi hadjárata

Koppenhága. (Rador). Egyes lapok jelentése szerint Dittrich német sajtófőnök rövid látogatást tett Stockholmban. A lapok tudni vélik, hogy ez a látogatás összefüggésben van az orosz—finn háboruval. A jelentések megemlitik, hogy Sven Hedin, a világhirü svéd kutató közelmultban történt látogatása alkalmával, amikor mint ismeretes, Hitler kancellár is fogadta, állitólag békeközvetitési lehetőségekről tárgyalt.

Anglia nem közvetit

London. (Rador.) Buttler külügyi államtitkár az alsóházban kijelentette, hogy Finnország nem kérte fel az angol kormányt békeközvetitésre. Henderson munkáspárti képviselő emlékeztetett a finn külügyminiszter legutóbbi nyilatkozatára, amelyben kijelentette, hogy szivesen fogadna bármely oldalról jövő baráti közvetitést. Buttler válaszában leszögezte, hogy erről a nyilatkozatról tudomása nincsen és csak annyit tud, hogy a finn miniszterelnök kormánya nevében többször hangoztatta, hogy tisztességes békére vonatkozó tárgyalásokat hajlandó megkezdeni.

Kölcsönös francia-német légi felderitések a nyugati fronton

Páris. (Rador.) A Havas-iroda harctéri jelentése a következőket tartalmazza: A Moseltől a Rajnáig kisebb helyi jelentőségü események voltak, de a front többi szakaszán teljes nyugalom uralkodott. A Moseltől keletre a németek támadást intéztek egy előörsi állás ellen, de visszaverték őket. A kedvezőtlen légköri viszonyok gátolták a repülők felderitő tevékenységét. Az angol gépek felderitő repülőutakat végeztek a német öböl, valamint Németország északnyugati területe felett.

Berlin. (Rador.) A német hadijelentés a következőket tartalmazza: Nyugaton semmi uj nem történt. A német repülőgépek folytatták felderitő utjaikat Anglia felett. Március 6-ára virradó éjszaka több angol repülőgép behatolt a német öböl fölé és elszállt Németország északnyugati partjai mentén is. Egy angol repülőgép dán terület felett is elszállt.

London. (Rador). A szerda éjszaka lefolytatott angol felderitő repülések rendkivül eredményesekvoltak. Nem közlik, hogy hány repülőgép tett felderitő utat, csupán annyit hoztak nyilvánosságra, hogy a gépek 1600 kilométeres utat tettek meg és elszálltak Hamburg, Bremen, Hannover, Wilhelmshaven és Cuxhaven felett.

Az angol légügyi miniszterium jelentése szerint egy angol harci repülőgép Skócia északkeleti partjai közelében lelőtt egy német repülőgépet csütörtök délután.

A „Domala" elsüllyesztéséről

London. (Rador). Churchill, az admiralitás első lordja az alsóház szerdai ülésén beszélt a Domala nevü gőzös elsüllyesztéséről, amely főleg indiaiakat szállitott. Elmondotta, hogy a hajón olyan indiaiak voltak, akiknek legtöbbje Németországban és német hajókon teljesitett szolgálatot. A hajó fel volt szerelve ugy légelhárito, mint tengeralattjáró elleni ágyukkal. Nem sokkal elindulása után a hajót az est sötétjében megtámadták a német repülők. A hajón azt hitték, hogy barátságos hajók vannak a magasban és ezért nem léptek az ágyuk müködésbe. Egy torpedóhajó, amely a közelben haladt, ugyanebbe a tévedésbe esett. Kijelentette végül, hogy az admiralitás nem nyujthat semmiféle segitséget az ilyen megtévesztések ellen.

Elfogtak és Honkongba kisértek az angolok egy szovjethajót

London. (Rador). Majsky londoni szovjetnagykövet szerdán megjelent a háborus gazdálkodási miniszteriumban, ahol a Selemor nevü szovjetgőzös ügyében tárgyalt. Ezt a hajót ugyanis az angol hajók elfogták és a honkongi kikötőbe szállitották, hogy megvizsgálják a tartalmát. A hajó Wolfram égőket szállitott és Vladivosztokba tartott.

Indokina is cenzuráz a tengeren...

Tokio. (Rador.) A DNB. jelentése szerint a Bangkok-Maru nevezetü 5351 tonnás japán utas szállitó gőzöst indokinai helyi hatóságok átkutatták és több zsák postaküldeményt elkoboztak. A postazsákok tartalma németországi cimzésü volt és elkobzása a japán főkonzul erélyes tiltakozása ellenére történt. Állitólag a francia hatóságok kijelentették volna, hogy a japán hajókat a jövőben átkutatják.

Boruláto a dán kormány

Koppenhága. (Rador). Dánia sulyos helyzete kitünik a „Dán munka" szervezet legutóbbi összejövetelén elmondottbeszédéből, amely a kereskedelemügyi miniszter szájából hangzott el:

— A határtalan derülátás — mondotta — sötét pesszimizmusra változott. Kereskedelmi flottánkat a legszükségesebb nyersanyagok behozatalára kell felhasználnunk és igy a kormány kénytelen volt a dán hajókat elrekviráli. Sulyos feladatok előtt állunk és minden tekintetben megszoritásokat kell alkalmaznunk, ha termelésünket fenn akarjuk tartani.

Lefoglalták az angolok az olaszok német szénszállitmányait

London. (Rador.) Az ellenőrző kikötőbe bekisért 10 olasz szénszállitó hajó közül kilencet lefoglaltak az angol hatóságok. A hajók szénszállitmányait kirakták és lefoglaltnak nyilvánitottak. A tizedik olasz hajót kiengedték az ellenőrző kikötőből, miután erről bebizonyosodott, hogy még jóval március elseje előtt megrakódott és csupán géphiba miatt nem tudta utját folytatni.

A downsi ellenőrző kikötőben jelenleg 16 hajó tartózkodik. Ezek közül 10 szénszállitó gőzös. Az olasz politikai körök ugy értesültek, hogy a dugárut ellenőrző kikötőben valamennyi olasz hajót visszatartják.

Mi lehet a vége az angol-olasz vitának?

Róma. (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelenti, hogy olasz diplomáciai körök a szénszállitmányok következtében előállott angol—olasz ellentétekkel kapcsolatban a legnagyobb körültekintéssel és nyugalommal viseltetnek. Olasz kormánykörök higgadtan itélik meg a bonyolult helyzetet és remélik, hogy azt sikerül békésen megoldani. Azt a reményt táplálják, hogy Anglia hajlandó lesz Olaszországnak szállitani azt a szénmennyiséget, amelyet Németország a jövőben már nem tud tengeri uton eljuttatni Olaszországba. Olaszország a szén ellenértékéül élelmiszereket exportálna. Amennyiben a békés elintézésre irányuló tárgyalások nem vezetnének eredményre, ugy Olaszország az Egyesült-Államokból szerezné be szénszükségletét. Felmerült az az elképzelés is, hogy az angol—olasz ellentétek folytán közeledés jön létre Olaszország és a Szovjet között, amelyet Németország már régebben szeretett volna létrehozni.

Összehivták az olasz minisztertanácsot

Április másodikára összehivták az olasz minisztertanácsot.

Tizenhárom olasz hajó került az angol ellenőrző-kikötőbe

London. (Rador.) Öt uj olasz hajó futott be tegnap éjszaka a downsi angol ellenőrző kikötőbe és ezzel az ellenőrzés alá került olasz hajók száma a legutolsó 48 órában tizenháromra emelkedett.

A Telegrafo cimü olasz lapban a Stefani-iroda jelentése szerint az angol ellenőrző határozatokkal kapcsolatosan cikk jelent meg, amely szerint a háboru Anglia részére nem a legkedvezőbben alakul. Nem alakult ugyanis meg a semlegesek Németország elleni koaliciója, miután Anglia arra számitott, hogy Németország valamely semleges állam ellen támadást visz véghez. Ez azonban nem történt meg, hanem ezzel szemben Németország a Szovjettel kötött egyezményt, ami Angliában — főként a szerződés gazdasági része miatt — sulyos aggodalmakat keltett. Másrészről egyetlen európai ország sem hajlandó közvetlenül, vagy közvetve Anglia és Franciaországért háboruba keveredni. Végül a blokád sem hozta meg a várt eredményeket és hat havi háboru után Anglia mellett csak Franciaország foglal helyet. Ezek az okai London jelenlegi nyugtalanságának. (Rador.)

Francia hadihajó bombázott egy japán gőzöst

Tokio. (Rador.) Kedden Osakába érkezett a Hasuma Maru nevü japán gőzös, melynek kapitánya elmondotta, hogy utja közben egy francia segédhajó 3 lövést tett rá és a gőzös a fedélzetén meg is sérült.

URANIA mindig az élen. Telefonelővét 12-32.
Zsufolt házak mellett fut a szezon legnagyobb sikere! Biró Lajos:
Hotel Imperial
Egy daliás huszárőrhadnagy szerelme és izgalmas kalandjai a világháboruba
Isa Miranda, Ray Milland (Almássy főhadnagy), Verebes Ernő. 5, 7·15, 9·15.

Sumner Welles Párisban

Páris. (Rador) Sumner Welles Párisba érkezett. Fogadtatásánál Champetier de Ribes külügyi államtitkár és más előkelő személyiségek voltak jelen a pályaudvaron. A kijáratnál Wellest nagy tömeg fogadta, amely szivélyesen és melegen üdvözölte.

Sumner Welles csütörtökön az amerikai nagykövetségen fogadta az ujságirókat, akiknek az alábbiakat mondotta:

— Európai utazásomnak célját és természetét világosan kifejtette az Egyesült-Államok elnöke, amidőn utamra elindultam. Olaszországban, Németországban, Franciaországban és Angliában tett, illetve teendő látogatásaim kizárólag azt a célt szolgálják, hogy jelentést tehessek az elnöknek az európai helyzetről. Kormányom nevében semmiféle javaslatot nem tettem és kötelezettséget nem vállaltam.

Sumner Welles egyébként csütörtökön délután kihallgatáson jelent meg Lebrun köztársasági elnöknél, majd Daladier miniszterelnökkel folytatott megbeszélést. Az amerikai megbizott vasárnapig marad Párisban, ahonnan repülőgépen folytatja utját az angol fővárosba. Hazautazása előtt néhány napot még Rómában tölt. Párisi tartózkodása folyamán az amerikai külügyi államtitkár a lengyel kormány és a cseh-szlovák kormány több tagjával is tanácskozik. Arra a kérdésre, hogy Benessel fog-e találkozni londoni tartózkodása folyamán, kijelentete, hogy programja még nincs összeállitva.

Sumner Welles államtitkár pénteken és szombaton megbeszéléseket fog folytatni Daladier francia miniszterelnökkel és a francia kormány több tagjával. Az amerikai államtitkár kihallgatáson jelenik meg Lebrun köztársasági elnöknél is. Welles vasárnap repülőgépen Londonba utazik, ahol 4 napot tölt, majd visszatér Párisba. Hirek terjedtek el arról is, hogy Sumner Welles Stockholmba is ellátogat, de ezt a hirt nem erősitették meg.

Sumner Wellest a jövő hét elejére várják az angol fővárosba, ahol 3—4 napot fog tartózkodni, mielőtt visszautazik Rómába, ahol ujból tanácskozik majd Mussolini miniszterelnökkel. Londonban Chamberlain miniszterelnök villásreggelit, Halifax külügyminiszter diszlakomát ad tiszteletére. György király külön kihallgatáson fogadja Roosevelt küldöttjét, aki találkozni fog az ellenzék vezéreivel is.

Csakis október 22-től visszamenőleg hajtható be Aradon az ötszázalékos lakbérleti városi illeték

Az aradi törvényszék itéletet hirdetett Parecz Béla dr. ismeretes felebbezése ügyében

Csak a Semmitőszék dönthet az illeték alkotmányosságának kérdése fölött

Az aradi törvényszék itéletet hirdetett annak a felfolyamodásnak ügyében, amelyet *Parecz* Béla dr. adott be az ötszázalékos lakbérleti illeték kivetése ellen. Mint ismeretes, Parecz Béla dr. mindenekelőtt elvi kérdést vetett fel, amennyiben annak a véleményének adott kifejezést, hogy a közigazgatási törvényhez füzött táblázat azon intézkedése, amely módot ad a lakbérleti illeték behajtására.

alkotmányellenes, mert ezt az illetéket nem jövedelem, hanem csakis kiadás után hajtják be.

Másrészt Parecz Béla dr. arra hivatkozott, hogy Aradváros pénzügyi szabályrendelete, a mely a bérleti illetékekről is intézkedik, csupán arra ad módot, hogy a kereskedőktől és iparosoktól hajtsák be üzletbéreik után az illetéket, igy tehát a lakbérek után városi illeték nem volna fizetendő. A városi felebbezési bizottság ezt az érvelést nem fogadta el, ellenben kimondotta, hogy

a lakbérleti illetéket tévesen vetették ki, vagyis az illeték kivetését nem lehetett 1938. április elsejétől eszközölni, mert az említett szabályrendelet csak 1938. október 22-én jelent meg, igy tehát a lakbérleti illeték csak 1938. október elsejétől számitható.

Felfolyamodás alapján került az ügy a törvényszék elé, amely itéletében a lakbérleti illeték kivetését ugyancsak törvénytelennek mondotta ki, ellenben megállapitotta, hogy

ezt az illetéket csak október 22-től kezdve lehet behajtani, nem pedig október el sejétől, mert a vonatkozó városi szabály rendelet a város hivatalos lapjában csak október 22-én jelent meg.

A rendelet tehát nem attól az időponttól hajtható végre, amikor az a közigazgatási törvény intézkedéseinek megfelelően jogerőre emelkedett, hanem attól az időponttól kezdve, amikor megjelent a város hivatalos lapjában. Ami azt a kérdést illeti, hogy a közigazgatási törvényhez füzött táblázat emlitett intézkedése, amelynek alapján a város szabályrendeletének vonatkozó szakasza elkészült alkotmányellenes vagy sem, ennek megállapitása nem tartozik a törvényszék hatáskörébe és azt csak a Semmitőszék döntheti el.

Milliós visszaélést fedeztek fel a kolozsvári pénzügyigazgatóságon

Kolozsvárról jelentik: A pénzügyigazgatóságnál az utóbbi időben különböző visszaéléseket fedeztek fel, amelyek arra késztették az illetékeseket, hogy vizsgálatot indítsanak. A pénzügyminiszterium kiküldöttje által lefolytatott vizsgálat eredményeképen megállapitást nyert, hogy Curiac Gh. 35 éves tisztviselő, aki mint hivatali főnök a postáról érkezett pénzeket kezelte, jelentős összeget tulajdonitott el. A kolozsvári ügyészség a vizsgálat alapján el rendelte Curiac azonnali letartóztatását, akit tegnap átkisértek az ügyészség fogházába. A vizsgálateddigi eredményeiből megállapitást nyert, hogy a megtévedt tisztviselő 1.000.000 leit sikkasztott.

Óriás-repülőgépeket épit az USA

Ötszáz kilométeres sebességgel fognak közlekedni az uj gépek Európa és Amerika között.

Newyorkból jelentik: A Panamerican Airways repülőtársaság minden eddiginél hatalmasabb repülőgépeket készitett. A repülőszálloda ötven utast vihet magával. A gigantikus méretü gép óránként 500 kilométeres sebességgel repül és azt Amerika és Európa közötti óceánrepülésre használják fel.

Feltalálták a tömény embervér-kivonatot

Ottaváról jelentik: A torontói egyetem kutatói laboratóriumában sikerült uj eljárás segitségével tömény embervér-kivonatot készitenl. Az eljárás segitségével a jövőben nagyobb mennyiségben állitják elő majd az embervér-kivonatot és a nyugati hadszintéren harcoló szövetséges haderők számára nagyobb mennyiségben fogják szállitani.

Az aradi szikviz-háboruság a temesvári tábla előtt

Temesvári munkatársunk jelenti: Most tett ideiglenesen pontot a temesvári itélőtábla második tanácsa egy aradi ügyben, mely annak idején izgalomban tartotta a város közvéleményét és elsősorban a szikvizgyárosokat. Az eset előzményei meglehetősen ismertek, hiszen annak idején még a sajtóban is különböző nyilatkozatok jelentek meg. Rövidesen ismertetve a tényállást, az történt, hogy egy szép napon küldönc jelent meg a Dácia kávéházban és egy üveg szikvizet kért. Az üveggel eltávozott az illető és mintegy félórán belül azzal tért vissza, hogy gazdája felháborodva küldi vissza a szikvizet azzal, hogy nem hajlandó piszkos szódavizet inni. A kávéház vezetősége természetesen a legnagyobb megdöbbenéssel fogadta a bejelentést és amikor megnézték az üveget kénytelenek voltak megállapitani, hogy annak a fenekén homok és egyéb tisztátalan holmi van. Azonnal áttelefonáltak a szikvizet szállitó gyárosnak, Weisz Józsefnek, aki azonban nem elégedett meg egyszerü mentegetődzéssel, hanem azonnal utána nézett az állitólagos piszkos szikvizes üvegnek. Megállapitotta, hogy valaki lecsavarta a szikvizes üveg tetejét és igy szórt bele abba homokot és más egészségre káros szemetet. A kereszttüz alá fogott küldönc azután be is vallotta, hogy Stern Leopold szikvizgyáros megbizásából vásárolta az üveg szikvizet. Weisz József erre bünvádi feljelentést tett Stern Leopold ellen, akit az aradi törvényszék annak idején két havi fogházra és a perköltségek megtérítésére kötelezett. Felebbezés folytán most került az ügy a temesvári itélőtábla elé, ahol Stern tanukkal igyekezett bizonyitani, hogy ártatlan. A tábla azonban az aradi törvényszék itéletét helyben hagyta.

Még 700 aradi utólagos állampolgársági igény vár elintézésre

Aradváros közigazgatási ügyosztálya most készitette el az állampolgársági pótösszeirás során összeállitott harmadik kiegészitő névjegyzéket, amivel a jogosultságuk igazolásához szükséges összes irataikat benyujtott aradi lakosok felterjesztése véget is ért. A most elkészült harmadik névsorral együtt összesen 1061 állampolgári jogosultságot igazoló egyénről készült kimutatás és ha ezt az utolsó névsort is minden változtatás nélkül fogadja el a miniszterium, 1061 ujonnan elismert állampolgárral szaporodik az aradi állampolgárok létszáma.

A most elkészült kimutatáson kivül még becslés szerint 700 olyan kérvény vár feldolgozásra, amelynek benyujtói vagy nem terjesztették be valamennyi okmányukat, vagy elkésve egészitették ki a hiányos iratokat. Mindenesetre ezekről az ügyekről is pontos kimutatás készül, amit szintén a miniszterium elé terjesznek. Végül mintegy 300 zsidó vallásu kérvényező ügye vár feldolgozásra. Utolsónak készül majd el és kerül a miniszterium elé az állampolgári jogok utólagos elismerését kérő zsidó vallásuak névsora, akiknek ügyével kapcsolatosan a miniszteriumnak kell majd dönteni, hogy ha egyébként mindenben eleget tesz a kérvényező a kérvényben előirt feltételeknek, vajjon a zsidó vallás olyan akadály-e, amely az igényjogosultat kirekeszti az állampolgári pótösszeirásból.

CORSO: 5, 7·15, 9·15
ZARAH LEANDER világhirü svéd énekesnő legujabb filmje „SIVATAG DALA"
A Siegfried- és Maginot vonalakról készült filmek után elkészült az angol védelmi vonalak foglalkozó film, az
„ANGOL FLOTTA"

Kormányvizsgálat elrendelését sürgeti a városvezetőség az aradi tüzifahiány ügyében

Nem a teherkocsihiány, hanem a nagytermelők üzleti érdekei fokozzák a tüzelőanyag-válságot a városvezetőség információi szerint

Több vagon fát saját kezelésben méret ki a városvezetőség a közönség számára

A tüzifaellátás terén mutatkozó nehézségek nemhogy enyhültek volna, de ha lehet, még sulyosabbá vált a helyzet. A fatelepeken

olyan jelenetek játszódnak le, amelyek túltesznek a legutóbbi háboru legsötétebb napjaiban átélt izgalmakon.

Százával tolonganak az emberek, ha valamelyik fatelepre véletlenül megérkezik egy-két vagon fa, az emberek hajnaltól kezdődően a késő esti órákig sorfalat állnak a fatelepek irodái előtt, esetleg még másnap is folytatják a sorbanállást hogy 10-15 kiló fához jussanak. Fél öl, vagy még ennél is több az álmok világába tartozik. A városvezetőséghez csütörtök délelőtt ismét több panasz érkezett a tüzifahiány ügyében és ennek következményeképpen Vlad Alexandru tábornok, polgármester érintkezésbe lépett az államvasut illetékes közegeivel, kérdést intézve hozzájuk azirányban, vajjon

miért nem bocsát az államvasut elegendő mennyiségü vasuti kocsit a termelők és kereskedők rendelkezésére?

A vasut részéről a leghatározottabban közölték, hogy aradi, vagy megyei fatermelő, vagy kereskedő nem fordult eredménytelenül a CFR-hez vagon iránti kérelemmel, mert

a szigoru téli időjárás és az egyéb természeti nehézségek elmultával a vasut most már zavartalanul teljesiti a teherva gonok kiutalását és egy héten belül bárkinek megfelelő mennyiségü teherkocsi áll rendelkezésére, ha jogszerü irányu kérelmet terjeszt elő.

A CFR. felvilágositása érthető meglepetést okozott a városházán, mert ez a beállitás azt látszik bizonyitani, hogy Arad tüzifaellátása terén mutatkozó zavaroknak nem a vagonhiány az oka. A városvezetőség kérdést intézett több aradi fakereskedőhöz is, vajjon hány fuvarlevelük fekszik a vanutnál elintézetlenül és ekkor ujabb meglepetés következett, mert kiderült, hogy

a fakereskedők nem is próbákoztak olyan tüzifamennyiség leszállitásával, amely megoldotta volna az ellátási válságot.

A városvezetőség erre azt a kérdést intézte a fakereskedőkhöz, hogy miért nem rendeltek nagyobb tételeket, mire az érdekeltek azt a választ adták, hogy

a nagy termelő vállalatok nem is adnak el közvetlenül a kereskedőknek nagyobb szállitmányokat és a kereskedők vásárlásaik nagy részét ügynököktől kénytelenek fedezni.

Ez a beállitás arra késztette a város vezetőségét, hogy uj módszerhez folyamodjék a tömeges panaszok orvoslása érdekében. A város vezetősége jelentést tesz a kormánynak megállapitásairól és azonnali körültekintő vizsgálat elrendelését kéri, különös tekintettel arra, vajjon a termelők részéről valóban mutatkozik-e bizonyos üzérkedési irányzat.

A gyanu ugyanis az, hogy a termelők részben a jelenlegi ellátási válság nyomán mutatkozó konjunktura, részben pedig a jövőre várható hatalmas áremelkedések kihasználása érdekében tartózkodnak az eladástól. Állitólag a termelők szivesebben adnak el, jóval a hivatalosan meghatározott áron felül magánosoknak vagontételeket, mint kereskedőknek, mert ebben a viszonylatban az ellenőrzés nehezebb. Ami pedig a jövőévre való spekulációt illeti, ez állitólag abból áll hogy a különböző erdővédelmi rendelkezések következtében csökkent kitermelés miatt általános áremelkedést várnak és erre tartalékolnák készleteiket.

Mindenesetre a városvezetőség helyi viszonylatban, a kormány pedig a környéken megfelelő ellenőrzést gyakorol majd mindennemü üzérkedési szándék megszüntetése érdekében.

A város vezetői azt javasolják az ellátási kormánybiztosságnak, hogy helyszini vizsgálatokkal állapitsa meg a készleteket, vizsgálja meg vajjon vannak-e olyan tételek, amelyeket visszatartottak és ha igen, intézkedjék azok forgalombahozatáláról ha kell megfelelő rendszabályok alkalmazásával.

Amennyiben szükségesnek bizonyulna, a város jelentősebb mennyiségü tüzifát méret ki, a közönség szükségletére hivatalosan meghatározott áron. A városvezetőség által rendelt jelentősebb famennyiségből ugyanis március 15-ére nagyobb tételnek kell megérkeznie és ezt a famennyiséget

a város saját kezelésben bocsátja majd áruba.

Érdekes, hogy Nagyváradon a város közben járásának már meg is volt az eredménye: a kolozsvári vasutigazgatóság megfelelő mennyiségü vagont bocsájtott rendelkezésre és remélik, hogy egy-két napon belül Nagyváradon megszünik a tüzifa-válság.

Az aradi kereskedelmi és iparkamara a fenti ügyben egyébként a következő közleményt juttatta el az aradi sajtóhoz, közlés céljából:

— „A TÜZIFA-HIÁNY. Aradváros lakossága tüzifa-hiányról panaszkodik és a tüzifa-kereskedők többsége megerősiti ezt az állitást. Miután az Aradi Kereskedelmi és Iparkamara a CFR-től olyan értesitést kapott, hogy azonnal rendelkezésre tud bocsájtani akárhány vagont, a Kamara — tisztázni akarván a kérdést — arra kéri a tüzifa-kereskedőket, hogy jelentsék be a Kamara irodájánál, hogy mikor, hol és hány vagont kértek Aradra irányuló tüzifa-szállitásra."

*

Beszélgetést folytattunk a felmerült kérdésekkel kapcsolatban egy fatermelő vállalat vezetőjével, aki azokkal a hirekkel szemben, hogy a termelők nem igényeltek vagonokat, ezt mondotta:

— Ha feltételezhető is, hogy a termelők visszatartják az árut, azt azonban mégsem lehet elképzelni, hogy a már lekötött, eladott mennyiségek leszállitása érdekében ne igényeltek volna vagonokat. Ezekért a mennyiségekért az ellenértéket a termelők nagyrészben már megkapták, semmi érdekük sem füződhetik tehát ahhoz, hogy ezeket a szállitmányokat visszatartsák. Ha tehát a szállitmányok mégsem érkeztek meg Aradra, ennek oka az volt, hogy bár igényeltek vagonokat, azokat nem kapták meg és ezért a tüzifát nem tudták Aradra szállitani.

KÉT LEVÉL

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPKÖZÖSSÉG ARADVÁROSI TAGOZATA.

298—1940. B/M. Arad, 1940. március 6.

ARADI KÖZLÖNY

ARAD,

A Romániai Magyar Népközösség aradvárosi tagozatának Elnöksége nevében hálás köszönettel igazoljuk a karácsonyi és ujévi segélyakciónk alkalmából b. lapjukhoz befolyt adományok

Lei 62·555 azaz: Hatvankettőezer ötszázötvenöt lei

végösszegének hiánytalan felvételét.

Nem mulaszthatjuk el ezzel kapcsolatosan elismerésünket és köszönetünket nyilvánitani magyar testvéri szeretetből fakadó önzetlen közreműködésükért, amellyel eredményesen és lelkesen csatlakoztak felhivásunkra egy igazán nemes ügy szolgálatára. Meg vagyunk róla győződve, hogy Önök ugy mint a multban, a jövőben is rendelkezésére fognak állani minden magyar ügynek és az ilyen együttmüködésből minden magyar ügy csak segitséget fog nyerhetni.

Fogadják nagyrabecsülésünk kifejezését és vagyunk magyar testvéri köszöntéssel:

Dr. PALÁGYI JENŐ s. k.
elnök.

BODNÁR JÓZSEF s. k.
irodaigazgató.

303—1940. B/M. Arad, 1940. március 7.

ARADI KÖZLÖNY

ARAD.

Van szerencsénk tisztelettel és örömmel közölni Önökkel, hogy Népközösségünk aradvárosi tagozatának Átmeneti Bizottsága 1940. február hó 22-én tartott ülésén egyhangu lelkesedéssel jegyzőkönyvi köszönetet szavazott Önöknek a karácsonyi segélyakció, az idei Magyar Bál, valamint az általános magyar érdekek szolgálatában kifejtett önzetlen és eredményes munkásságukért.

Amidőn erről Önöket értesitjük, kérjük ennek szives tudomásul vételét, valamint azt, hogy az eddig tapasztalt lelkesedéssel, ügyszeretettel, magyar szivvel támogassák tovább ra is Népközösségünk erkölcsi és anyagi gyarapodását, melyért nemcsak a mi köszönetünk és a szegénynek könnyeinek letörléséért származó hála, hanem elsősorban a jó munka elvégzéséből eredő nyugodt lelkiismeret lesz a méltó jutalom.

Fogadják nagyrabecsülésünk kifejezését és vagyunk magyar testvéri köszöntéssel:

Dr. PALÁGYI JENŐ s. k.
elnök.

BODNÁR JÓZSEF s. k.
irodaigazgató.

*

Az aradi Magyar Népközösség fentebb közölt két levelét azzal a megjegyzéssel tesszük közzé, hogy a bennük foglalt, megtisztelő elismerés éppugy illeti az Aradi Közlöny olvasótáborának minden egyes tagját, — akik lelkes és megértő, igaz magyar áldozatkészséggel állottak mellettünk ezuttal is, mint félévszázadnál nagyobb közéleti munkánk során már annyiszor tették, — mint bennünket, akik mindenkor csak időszerü kötelességünket teljesitjük a legjobb tudásunk szerint a rendelkezésünkre álló keretek között. Kötelességteljesitésünkért nyert megtisztelő, legilletékesebb elismerést ezuton tolmácsoljuk tehát az Aradi Közlöny minden egyes illetékes, lelkes hivének, akik ezuttal is ugyanugy bebizonyitották, mint a multban számtalan esetben, hogy egyek vagyunk népközösségünk legsürgetőbb teendőinek felismerésében és egymásra-utaltságunk tényéből következő, közös kötelezettségeinknek öntudatos, lelkes és hűséges vállalásában. (Szerk.)

Egy menekült lengyel grófnő

életveszélyes kalandja a Kárpátok között

Budapestről jelentik: A budapesti Fasor szanatóriumban ápolják egyes lapjelentések szerint néhány nap óta Sztraka Vanda lengyel grófnőt, aki az elmult héten a Kárpátok között férjével együtt eltévedt a hóviharban. A husz éves grófnő és férje gyalog indultak meg Magyarország felé a lengyel határról, de a Kárpátok fellegekig nyuló hegyei között eltévedtek. Sztraka gróf a nagy hóviharban elmaradt feleségétől, aki igy huszonöt órát bolyongott egyedül a rettenetes hidegben a behavazott hegyek között. Eszméletlenül találják meg a hegyi pásztorok s csak az utolsó pillanatban tudták megmenteni a megfagyástól. A kassai kórházból a budapesti Fasor szanatóriumba szállitották, miután a fiatal grófnőt az a veszély fenyegeti, hogy le kell vágni elfagyott lábait. Egyelőre ugynevezett „tápláló" kötésekkel csillapitják a nagy fájdalmait és remélhető, hogy a mütéti beavatkozás elkerülhető. A szörnyü szenvedéseken keresztülment grófnőt virágokkal halmozták el a budapesti lengyel kolónia taglai.

FORUM FILMSZINHAZ. Telefon 20—10.
Ma, a világ első számu közkedvencének SHIRLEY TEMPLE-nek első szines filmcsodája: **A KIS FENSÉG PARANCSA**
Richard Greene és Anita Louise-val. — UJ FOX HIRADÓ a legujabb háboru eseményekkel.
Előadások 5, 7·15, 9·30. Ma 3 órakor matiné olcsó helyárakkal

ARADI KÖZLÖNY

Telefon: 14-81. Sürgönycím: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Egész évre . . 840 lei || Negyedévre 210 lei
Félévre . . . . 420 „ || Egy hónapra 70 „

NYILT LEVÉL, FAÜGYBEN

*

Ne haragudj, hogy itt a nagy nyilvánosság előtt fordulok hozzád bocsánatkérőleg, de most igazán nem visz rá a lelkiismeretem, hogy szembefordulljak veled és őszintén feltárjam lelkem legmélyén szunnyadó bánatot. Utóvégre egy kicsit mindnyájunkra tartozik a dolog, ami az eddigi években legfeljebb csak kettőnk magánügye volt.

Az éhségedről van szó, hiszen bizonyára tudod, arról a hallatlan nagy éhségedről, mely a te korodban, a te helyzetedben százszázalékig érthető, de amit te mégsem érthetsz meg soha. Amikor előtted a tél, — az az eddig tapasztaltak alapján — első kötelességünk volt hogy nehezen szerzett aprópénzünket sürgősen a te etetésedre forditsuk. Szivünk megtelt örömmel, amikor utolsó leleinket rád költhettük, mert tudtuk, hogy hasznos befektetés lesz. Idén is igy indult. Bár szerény keretek között, de tartalékoltunk annyit részedre hogy októberben, novemberben, sőt december egy részében is nem szükölködhettél. Amikor legelőször találtunk össze, szégyenlősen elpirultál és azt hitted, — oh balga! — hogy igy lesz ez egész télen át. De ember tervez és Isten végez, — ezt a mondást már bizonyára hallottad egynéhányszor te is, ami kor körülötted csendes téli estéken kereszttül életigazságokról beszélgettünk — és elmult a december, a január, február, itt van már a március is és a kegyetlen hideg még mindig vörösre csipi orcánkat és didergeti átfagyott testünket. Nem tudom, mi az oka, talán az európai háboru, talán az, hogy a nyugati és északi emberek verekedésén felbuzdulva az elemek is hadat üzentek az emberiségnek, de lehet, hogy egészen más oka van annak, hogy a hideg szelek elől még a jótékonyan meleg szobákat is hiába keressük. És itt kezdődik a te nagy szerepe.

Te, aki eddig beérted azzal, hogy néhány hasáb fát emésztettél meg, akár vas, akár cserép-alakban és ellenszolgáltatásul megengedted nekünk, szegény embereknek, hogy körülötted védelmet találjunk a szibériai idő elől: most magaddal tehetetlenül ott állsz a szoba sarkában és halotthidegen, állod szemrehányó pillantásainkat. Hidd el, mi igazán nem vagyunk okai, hogy nem juthatsz betévő falat, illetve betévő fahasábhoz. Pénzünk bármennyi van, vagy bármilyen csekély, arra — ugy látszik — nem jó, hogy fát vegyünk érte, mert a fa szegény városiak részére csak a jólgondozott parkokban lelhető fel, persze kivágatlanul és szigoru intézkedésekkel védett biztonságban. Kénytelenek vagyunk tehát veled együtt dideregni hideg szobában és éhségedre legfeljebb csak annyit legyezhetünk meg: sirni mi is segithetünk! Ne vigasztaljon az a tudat sem, hogy nagyuri kartársaid: a kandallók is éppen olyan reménytelenül kihülve várják a tavaszt, mint a legszerényebb „sparherteк" Ezzel sem a te éhséged nem csillapodik, sem nekünk nem lesz melegebbünk. Csak az tartsa benned a reményt, hogy juliusban, ha Isten addig éltet bennünket — még izzadni is fogunk! Addig pedig csak megfagyunk, megfagyunk valahogy. Hidegen köszönt, oh kályha!

(bér—)

— **Havazott Bucurestiben.** Bucurestiből jelentik: Tegnap éjjel sürü hóesés kezdődött a fővárosban. A hóesés következtében ismét forgalmi akadályok keletkeztek.

— **A francia kamara husvéti szünete.** Párisból jelentik: A husvéti ünnepek alkalmából a francia képviselőházban mintegy 10—15 napi szünet következik be, amely után valószinüleg csak április hónapban nyitják meg ismét a parlamentet.

— **A temesvári táblai főelnök aradi ellenőrzőutja.** A temesvári itélőtábla főelnöke, Lungulescu volt táblai főügyész az elmult napon váratlanul Aradra érkezett, az aradi törvényszékre, ahol ellenőrzést gyakorolt. Lungulescu főelnököt Ludosan Nicolae törvényszéki főelnök fogadta és az ő kiséretében látogatott el az összes tagozatokhoz és vizsgálta felül a törvényszék ügymenetét. Lungulescu főelnök ellenőrzőkörutja alkalmával mindent a legnagyobb rendben levőnek talált és elutazása előtt szerencsekivánatait fejezte ki Ludosan Nicolae főelnöknek az aradi törvényszéken uralkodó példás rend miatt.

— **Otto von Bismarck herceg az uj római német nagykövetségen.** Rómából jelentik: Otto von Bismarck herceg, a „vaskancellár" unokája Rómába érkezett, ahol az itteni német nagykövetségen nyer fontos beosztást.

— **Javul a magyar államfő állapota.** Budapestről jelentik: Horthy Miklós, Magyarország kormányzójának kezelőorvosai orvosi jelentést adtak ki, amely közli, hogy a magyar államfő elmult éjszakája kielégitő volt. A hőmérséklet teljesen normális. Minden valószinüség szerint Horthy Miklós kormányzó szombaton elhagyhatja szobáját. Több orvosi jelentést Horthy Miklós kormányzó egészségi állapotáról nem adnak ki.

— **Francia katonai fényképészek halálos kalandja.** Londonból jelentik: Corey kisasszony, a Reuter-iroda harctéri munkatársa jelentése szerint egy francia katonai fényképészt megöltek, kettőt pedig megsebesitettek egy felderitő út során.

Vásárhelyi Janka emléke virágzik...

Az irgalmasság lelkünk fokmérője,
annyit érünk, amennyi jót cselekszünk.
br. EÖTVÖS

Az elhunyt nagyasszony irgalmas lelkének sugara itt maradt közöttünk: a tél nyomoruságaitól gyötört szegények szivében még felgyujtja a reménykedés sugarát és azoknak, akiknek nem gond a mindennapi kenyér, azoknak a szivében is fellobbantja a szeretet lángját... Szombaton este 9 órakor a Minoriták Kulturházban gyülnek össze mindazok, akik Vásárhelyi Janka emlékét őrzik a lélek mélyén és a jóság, megértés, szeretet hármas csillagát kapták Tőle, mint szellemi örökséget.

A gondosan összeállitott müsor és a város minden társadalmi rétegét átfogó érdeklődés a bizonyiték arra, hogy Vásárhelyi Janka szépséges lelkének virágai nem hervadtak el, hanem a szeretet szelének szárnyán szétrepült a jóság magja, amely megfogant a szivekben: a müsoros est jövedelmét is az elhunyt nagyasszony szegényei támogatására forditják.

Aki mindezideig nem kapta meg a meghivót és igényt tart Vásárhelyi Janka szellemi örökségére: az önzetlen segiteni vágyás és szeretetteljes jótékonyság örömeire, jelentse be igényét a minoriták-palotában levő „Vasárnap" szerkesztőségében, ahol délelőtt 9-től déli 12 óráig megkapható a meghivó (telefon: 2701). Előreláthető, hogy a gazdag müsoru emlékesten nagy tömeg jelenik meg, hogy a „Szegények Árangyala" — ahogyan Őt általánosan emlegették — emlékezetének áldozzon...

— **Robbanás egy olasz löporgyárban.** Rómából jelentik: A Brescia melletti löporgyárban eddig ismeretlen okból robbanás történt. A Stefani-ügynökség jelentése szerint a bresciai gránátgyárban történt robbanásnak 6 halottja és 10 sebesülttje van.

— **Hóboritotta sziklaszirtekből áll a Déli-sarkon felfedezett szigetcsoport.** Newyorkból jelentik: Az a hat uj sziget, amelyet Byrd tengernagy a Déli-sarkon felfedezett, a Horn-foktól 800 mérföldnyire délre terül el és hóboritotta sziklaszirtekből áll.

Kékfényű lámpák kaphatók
Hirschmann Károly Arad, Strada Gh. Lazar 17.

— Ötvenéves Mascagni: „Parasztbbecsület" cimü dalműve. Rómából jelentik: Egész Olaszország lelkesen ünnepli Mascagnit, a kiváló operaszerzőt abból az alkalomból, hogy 50 évvel ezelőtt született meg a Parasztbbecsület cimü dalműve. Kedd este a római királyi operában diszelőadás volt, amelynek keretében a Parasztbecsület-et mutatták be. Mascagni mesteri vezényletével. Az előadáson megjelent az olasz királyné, valamint a politikai, társadalmi és zenei élet sok kiválósága.

Csak elővigyázatosan

— Mi történt veled, öregem? Csak nem lélegitámadástól tartsz?

— Dehogy. Számlát viszek egy boxbajnokhoz..

Vacsora a londoni román követségen

s a Claridge-hotelben Cesar Petrescu tiszteletére

London. (Rador.) A British Council elnöke a Claridge-szállodában vacsorát adott a Londonban tartózkodó Cesar Petrescu iró, a Bucurestiben megjelenő „Romania" cimü napilap szerkesztőjének tiszteletére. A megkivottak között volt lord Amherst, Deverley Bax, Ward Price, D. J. O. Brien, a British Council sajtóügyi igazgatója, valamint Dimancescu sajtóügyi tanácsos, több más előkelő személyiség kiséretében.

V. V. Tilea, Románia londoni követe ugyan csak vacsorát rendezett Cesar Petrescu tiszteletére és ezen a követség tisztviselői is megjelentek. A hét folyamán a román vendégek a British Council égisze alatt felkeresik Portmouth, Nottingham, Plymouth és Edinburgh városokat.

— **NÉMET KERESKEDELMI KÜLDÖTTSÉG TÖRÖKORSZÁGBAN.** Isztambulból jelentik: **Német kereskedelmi bizottság érkezett Izmirbe, hogy érintkezést keresson a török exportőrökkel. Megtárgyalják azokat a lehetőségeket, amelyek alapján az uj német—török gazdasági egyezmény értelmében fokozni lehetne a két állam közötti árucsereforgalmat**

— **Elhunyt a londoni román követ édesanyja.** Kolozsvárról jelentik: A kolozsvári klinikán kedden este 76 éves korában elhunyt Tilea Viorel londoni román követ édesanyja. Az idős urisasszony halála előkelő és kiterjedt rokonságot döntött gyászba és halálának hire széles körökben osztatlan részvétet keltett.

— **MANNERHEIM MEGBETEGEDETT.** Stockholmból jelentik: **A Reuter-iroda jelentése szerint Mannerheim tábornagy megbetegedett.**

— **Egyes árucikkeket kivontak a közszükségleti cikkek táblázatából.** A Monitorul Oficial március 5-iki száma nemzetgazdasági miniszteri rendeletet közöl, amelynek értelmében hatályon kivül helyezik a Monitorul Oficial február 14-iki számában megjelent és a következő áruk közszükségleti cikkeknek való nyilvánitásáról szóló rendelkezést: ásók, fejszék ekék, boronák, kapáseke, ritkitóeke, henger, eketest, az eke vaskormánya, barázdavágó, finom acél ekevas, kasza és sarló.

— **Nagy Orbánné halála, Aradváros magyar uritársadalmát ujabb veszteség érte. Az elmult nap délutánján,** rövid szenvedés után, 50 éves korában elhunyt Nagy Orbánné, született Variassy Szeréna, Variassy Árpád tanfelügyelő, a Kulturpalota egykori igazgatójának leánya. Az elhunyt urinő temetése szombaton délután lesz. Halálát széleskörü tisztelőin kivül a Schartner- és az Avarffy-családok, mint legközelebbi rokonai gyászolják.

— **Egy szocialista képviselő inzultálta Degrelle belga rexista vezért.** Brüsszelből jelentik: A belga képviselőház elnöke javaslatot terjesztett a Ház elé Hubin szocialista képviselőnek az ülésszak egy részéről való kitiltására. Hubin képviselő ugyanis az elnöki bejelentés szerint sulyosan inzultálta Leon Degrellet a rexista párt vezérét. Hubin képviselő is felszólalt az ügyben és elismerte, hogy a büntetést megérdemli, de mert a rexistákat a kommunisták és a flamand nacionalisták is védik, ugy érzi, helyesen cselekedett, amikor Degrellet megverte.

— **Angol film az Admiral Graf Spee-vel folytatott küzdelemről.** Londonból jelentik: Az angolok filmet akarnak készitteni a Graf Spee-vel folytatott küzdelemről. Az esemény köré izgalmas drámát irtak, s a főszereplő, Langsdorf kapitány megszemélyesitésére Conrad Veidt-ot kérték fel. Veidt azonban kijelentette, hogy noha ő emigráns, nem vállalkozik olyan szerep eljátszására, mely egy német hőst visszataszitó módon ábrázol. Az angolok erre Walter Rilla menekült bécsi szinészt kérték fel a szerep eljátszására.

— **POKOLGÉP ROBBANT UJRA LONDONBAN.** Londonból jelentik: **Két eddig ismeretlen ir terrorista távbeszélőn egy müszerész kiküldését kérte egy gépkocsigarázstól, hogy javitsa ki autóikat, amelyet őrizet nélkül hagytak egyik, általuk megjelölt utcán. Amikor a müszerész meg akarta inditani a motort, bomba robbant, amely a motorral állt összeköttetésben. A müszerészt csoda mentette meg, ugy hogy csak sebesülést sem szenvedett, az autó darabokra tört.**

— **Meghivó a Kamara vasárnapi előadó gyülésére.** Meghivjuk Aradváros és megye nagy- és kiskereskedőit, iparosait és a közgazdasági élet összes képviselőit arra az előadó-nagygyülésre, amelyet vasárnap, március 10-én délelőtt 11 órai kezdéssel tartunk meg az aradi Kereskedelmi Testület nagytermében. Felkérésünkre dr. Iercan Nerva törvényhozó-kamarai képviselő ur, Kamaránk interimárbizottságának alelnöke fog itt általános érdeklődésre számot tartó előadást tartani a közgazdasági helyzet megvilágitása kapcsán uj gazdasági és pénzügyi törvényhozásunk munkájáról. Utána dr. Szöllősi Zsigmond ur, az Aradi Kereskedelmi Testület főtitkára fogja ismertetni és összefoglalni az árszabályozás törvényes intézkedéseit, ideértve most már a nem közszükségleti cikkek árellenőrzésének az uj törvényét is. A gyülést az érdekeltek nagyobb számára való tekintettel tartjuk meg a Kereskedelmi Testület nagytermében, Bul. Regina Maria 13. szám alatt (II. lépcső, I emelet).

Felhivás Aradváros és megye kereskedőihez és iparosaihoz!

Az utóbbi időben a mai körülmények között megkivánt különböző kivételes rendszabályokat léptetett életbe a kormány. Ilyenek voltak: a belföldi ipari és mezőgazdasági termékek, valamint a külföldről behozott árucikkek árának ellenőrzése, továbbá a nyersbőrök záralá vétele, azok okszerű elosztása érdekében — és ezeket az intézkedéseket még más intézkedések is fogják követni.

Jól tudjuk, hogy a már foganatositott és a még ezután életbeléptetendő ui intézkedések végrehajtása megnehezíti a kereskedői és ipari foglalkozás gyakorlását. — amely — eme ui kötelezettségek nélkül is — már sulyosan meg volt terhelve a különféle adminisztrációs formaságok elintézésénél. A kereskedőknek és iparosoknak azonban meg kell értenlök a kormány rendkivüli nehéz helyzetét a jelen idők olyannyira sulyos történelmi pillanataiban és éppen azért arra kérjük őket: alkalmazkodjanak pontosan és lelkiismeretesen a törvényekhez és hajtsák végre a legbocsületesebben a központi és helyi hatóságoknak a törvények alapján kiadott utasitásait, megkönnyitve ezzel a végrehajtó szervek munkáját.

Nincs okunk rá, hogy akár összességükben, akár egyénenként azzal a szemrehányással illessük a kereskedőket és iparosokat, hogy nem tartják tiszteletben a törvényeket, vagy a közhatóságok törvényes rendelkezéseit. Kamaránk egyetlen tagját sem vádoljuk ezzel, mert ha elő is fordultak kisebb eltérések, ezek nem bünös szándékból fakadtak. Ha most mégis e felhivással fordulunk hozzájuk, azért tesszük, mert tisztában vagyunk vele, milyen végzetes nehézségeket okoznak az egyes kereskedőknek és iparosoknak az ui rendszabályok, amelyeknek áthágása kiszámithatatlan következményekkel járhat. Amikor felhivjuk erre a figyelmüket, biztositjuk Kamaránk tagjait, hogy bármilyen körülményes és fárasztó lenne is a különféle formaságok elvégzése, ha jóakarattal és azzal a hazafias szándékkal teljesitik őket, hogy tényleges segitséget nyujtsanak a törvényhozónak az óhajtott cél érdekében, akkor minden kellemetlenség kiküszöbölhető lesz. — Fegyelmezettségünkről és rendszeretetünkről mindannyiunknak bizonyságot kell adni és ne engedjük, hogy vizet haltsanak a demagógok malmára, akik ellenségei a kereskedői és minden más épitőjellegü foglalkozásnak.

— *ZÜRICHI TŐZSDEZÁRLAT: Páris 987, London 17.42 és fél, Newyork 446, Brüsszel 75.45, Milánó 22.52, Amszterdam 237, Berlin 178.75, Szófia 550 (áru), Belgrád 10.00, Bucuresti 3.40.*

— **Szatmári Nándor halála.** Kolozsvárról jelentik: Tegnap délután tragikus hirtelenséggel hunyt el Szatmári Nándor, az egyetem jogi kara dékáni hivatalának a közelmultban nyugalomba vonult főtitkára. A 61 esztendős férfi a Ferdinand-uton haladt, amikor hirtelen összeesett és mire segitségére siettek, már halott volt.

— **Török hajók orosz kikötőbe menekültek a vihar elől.** Ankarából jelentik: A török táviratiroda jelenti, hogy a Feksze-tengeren dühöngő vihar elől több török halászbárka bemenekült a batumi orosz kikötőbe. A szovjet hatóságok a hajók távozását csak akkor engedték meg, miután azokat a legalaposabban átkutatták.

— **Fajgyalásást csak férfi követhet el?** Németországban számos itéletet hoztak a fajgyalázási pörökben nők ellen is, holott a törvény intenciója, amit most Hess Rudolf, Hitler helyettesének törvényrendeletéből kiderült, nem volt az, hogy a nőket is megbüntessék. A helyettes kancellár rendeletet adott ki, amely szerint a jövőben a német biróságok fajgyalázás czimén csak férfiakat itélhetnek el, de a nők nem vonhatók felelősségre, akár zsidónők, akár keresztények.

— **A „Comedie Francaise" középeurópai turnéja.** Párisból jelentik: A Comédie Francaise együttese ma a Simplon-expresszel elutazik Párisból balkáni és keleteurópai körutra. A szintársulat Zágrábban, Belgrádban, Budapesten, Szófiában, Athénben, Isztambulban, Ankarában, Damaszkuszban és Beyruthban fog előadásokat tartani.

— **Feltalálták a tökéletes mülábat.** Egy kupfsteini művégtagkészitő hosszas kisérletezés után olyan tökéletes mülábat készitett, amely teljesen helyettesiti a valódi lábat. A müláb nem csupán a járásnál nem okoz semmi nehézséget, de viselőjén észre sem lehet venni, hogy mülába van, mert a láb valamennyi izmát bőrszíjak segitségével tökéletesen utánozza.

— **EGY HÁBORUS ESKÜVŐ. Az egyik Hollandiába internált német pilótatiszt nősülési szabadságot kért, meg is kapta. Hazautazott Németországba, ott megtartották az esküvőt. A lakodalom után a pilóta és fiatal menyecske-felesége visszatértek Hollandiába, ahol a férj pontosan jelentkezett az internálás céljára kijelölt lakóhelyen.**

— **Az aradi Nyugdijasok Kölcsönös Segélyző Egyesülete** (Str. V. Goldis No. 6.) Értesitjük az állandóválasztmányi tagokat, hogy a rendes havi választmányi ülést f. hó 9-én, szombaton délután 4 órakor az egyesület helyiségében tartják meg. Az elnökség

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

VOJTEK gyógyszertár, Bulev. Regina Maria
DANCIU gyógyszertár, Piata Mihai Viteazul
BERNÁTH gyógyszertár, állomással szemben
BERGER gyógyszertár, Saguna-ut.

— **Nagyvárad ui rendőrkvesztora megszüntette a pályaudvari igazoltatásokat.** Nagyváradról jelentik: Beszámoltunk arról, hogy dr. Reou Ilie, Nagyvárad ui rendőrkvesztora átvette hivatalát. Az ui rendőrkvesztor hivatalának átvétele után azonnal munkához látott és elhatározta több, megoldásra váró kérdés rendezését. Dr. Reou Ilie első intézkedése, hogy megszüntette a pályaudvari igazoltatásokat, tehát ezentul sem elutazáskor, sem érkezéskor senkit sem fognak az igazolványok felmutatásával késleltetni. Dr. Reou Ilie felülvizsgálta a rendőrségi cellákat és kijelentette, hogy nem türi, hogy a rendőrség cellálában bármilyen rövid ideig is őrizetben tartsanak valakit, akinek őrizetbevételére nincsen komoly ok. A népesedési hivatal ügyvezetését is felülvizsgálta az ui kvesztor s az ott tapasztaltak alapján fölkereste Chirila Augustin polgármestert s kérte a népesedési hivatal személyzetének kiegészitésére, mert a naponként felhalmozódó munka elvégzésére képtelen a kevésszámu személyzet. Dr. Reou Ilie intézkedései országszerte megelégedést keltettek.

— **Erdélyi magyar irónő tragikus halála.** Kolozsvárról jelentik: Szerdára virradó hajnalban elhunyt ferenci F. László Marcella, ismert irónő, az „Uj cimbora" c. gyermekujság szerkesztőnője. Az ismert irónőt 37 esztendős korában ragadta el a halál.

Március-havi légvédelmi előadások

A Central-mozgóban megtartandó légvédelmi előadások további sorrendje a következő:

Március 8-án: III. kerület 8—8.30 K—O betüig, 9—9.50 P—U betüig, IV. kerület 10—10.50 V—Y betüig, 16—16.50 A—E betüig, 17—17.50 F—J betüig.

Március 9-én: IV. kerület 9—9.50 K—O betüig, 10—10.50 P—U betüig.

Március 10-én: 10—11-ig az állami hivatalok, a városháza, a prefektura, a rendőrség, a kataszteri hivatal, a folyammérnökség és a magántisztviselők részére tartanak légvédelmi előadást. 11—12 óráig a törvényszék és ügyvédkamara, a kereskedelmi-, földmüvelésügyi és munkakamara, a XI. iparkerület, a pénzügyigazgatóság, a társadalombiztositó intézet, az erdőmérnökség és a még fenmmaradó állami hivatalok tisztviselői számára adnak elő.

— **Nem sajátitanak ki vásárteret Teleki Arktur grófné zsibói birtokából.** Nagyváradról jelentik: Pár évvel ezelőtt Zsibó, szilágymegyei község előljárósága határozatilag kimondta, hogy közérdekből szüksége van vásártér céljára gróf Teleki Arkturné, szül. báró Wesselényi Ilona ingatlanából egy tizenöt holdas területre. Fel is ajánlottak a területért holdanként husz ezer lelt, mivel azonban a tulajdonosnővel nem tudtak békésen megegyezni, a zilahi kereskedelmi és iparkamara utján meginditották a nagyváradi itélőtábla előtt a tizenöt hold kisajátitása iránt az eljárást. Az ügyben már több tárgyalás volt a tábla előtt. Közben a régi községi előljáróságot uj váltotta fel és ez revideálva a régi tanács határozatát, kimondotta, hogy a tizenöt holdas terület kisajátitása a község szempontjából nem közérdek. A községi tanács határozatát több zsibói lakos megfellebbezte a kolozsvári közigazgatási táblához, amely azonban nem döntött még a fellebbezés ügyében. A nagyváradi itélőtábla már kétizben is átirt Kolozsvárra, hogy onnan a kisajátitási kérelem elbirálása céljából átkérje a közigazgatási iratokat, de mind a kétszer azt a választ kapta, hogy az ügy még nincs befejezve és igy az iratokat nem küldhetik át. Tegnapra ismét tárgyalás volt kitüzve a kisajátitás ügyében a nagyváradi itélőtábla elé, azonban erre a tárgyalásra a kérelmezők részéről az a bejelentés érkezett, hogy Zsibó község vezetősége nem tartja közérdeknek a kisajátitás elrendelését és ezért az erre vonatkozó kérelmet visszavonja. A nagyváradi itélőtábla tudomásul vette a visszavonást és az ügyben megszüntette az eljárást.

SZINHÁZ

Szombaton és vasárnap a két utolsó olcsó helyáras nap a Kamara Szinházban

Arad szinházi közönsége minden előadáson megtölti a Kamara Szinház nézőterét és lelkesen tapsol az együttes játékának. Az igazgatóság elhatározása, hogy olcsó helyárak mellett mutassa be a szezon legjobb darabjait, élénk visszhangra talált.

Pénteken a szinház nem tart előadást, szombaton ismét Rezes György táncos operettje, az „Isten veled, szerelem" megy. Vasárnap délután 3 és este 9 órakor ugyancsak ezt a kitünő ujdonságot játsza a társulat 20, 30, 40 és 50 leies helyárakkal. Vasárnap délután 6 órakor Herczeg Ferencnek a bemutatón hatalmas sikert elért vigjátékát, az „Utolsó tánc"-ot tüzte müsorra az igazgatóság.

A KAMARA SZINHÁZ MÜSORA:

Pénteken szünet.

Szombaton este 9 órakor: „Isten veled, szerelem" (tizenegyedszer). Az olcsó helyáras sorozat negyedik előadása.

Vasárnap délután 3 órakor: „Isten veled, szerelem (tizenkettedszer). Az olcsó helyáras sorozat ötödik előadása. — Délután 6 órakor: „Utolsó tánc". Herczeg Ferenc nagyszerü, óriási sikerü vigjátéka, rendes helyárakkal. — Este 9 órakor: „Isten veled szerelem" operett. Az olcsóhelyáras sorozat utolsó előadása.

Felgyujtott olajforrások Bakuban

Róma. (Rador). Az olasz lapok bakui jelentései szerint tiz nap előtt tüz ütött ki a bakui olajtelepen. Miután egyszerre három helyen keletkezett a tüz, számoinak azzal, hogy gyujtogatás történt. Az olasz lapok hirei szerint a merényletet egy Sztalin-ellenes csoport hajtotta végre két külföldi ügynök irányitása mellett. Hir szerint a felbujtók külföldre menekültek.

A horvát kérdés

foglalkoztatta ujra a belgrádi kormányt

Belgrád. (Rador.) Fontos miniszteri tanácsülést tartottak csütörtökön délután Belgrádban, amelyet szerdán a kormány-koalicióhoz tartozó pártok főnökeinek értekezlete előzött meg. Jólértesült körök szerint a megbeszélések főtárgyát a belső, főleg a horvátügy kérdései képezték. Elsősorban az augusztus 26-iki jugoszláv—horvát egyezmény értelmében a horvát bánság pénzügyi önállóságának kérdését vitatták meg, amelynek életbeléptetése nehézségekbe ütközik, mivel a képviselőházat feloszlatták és a jugoszláv állam közös költségvetését ilyenformán különleges eljárásnak kell alávetni. Szóba került a megbeszélések során azoknak a horvát terrorista alakulatoknak a megszüntetése is, amelyeknek vezérei fogságban vannak. Jugoszláv politikai körökben nagy megelégedést keltett Macsek horvát parasztpárti vezér felhivása, a mely szerint felszólitotta a horvátokat, hogy müködjenek együtt a jugoszláv állam vezetőivel ezeknek a külföldi propaganda alapján müködő terrorista szervezeteknek a félreállitási munkálataiban."

— **Fiatal lány hirtelen halála Pankotán.** Pankotáról jelentik: Dr. Staubezant Eftimiu pankotai ügyvéd 18 éves Rózsika nevü leánya hirtelen elhunyt. A fiatal urilány halála széles körökben mély részvétet keltett. Temetése csütörtök délután 4 órakor ment végbe általános részvét mellett.

A beszélő orgona

A „Daily Mirror" a pensylvániai Freeportból származó jelentése szerint az ottani metodista egyház hivei azzal fenyegetőztek, hogy kilépnek az egyházból, ha nem akadályozzák meg, hogy az orgona „beszéljen". Ugyanis az orgona a szentbeszéd közben igy szól: „Még egy kevés sót kintünk rá és a libasült ehető". Egy más alkalommal ugyancsak szentbeszéd közben a beszélő orgona azt mondotta: „Tamáska nagyon büszke az ui nadrágjára". A presbiterium rögtön elektrotechnikusokat hivatott, akik a villanyorgonát átvizsgálták és megállapitották a csodálatos kijelentések származását. Kiderült, hogy az orgona rádióhullámokat közvetit.

— **Tagad a letartóztatott budapesti nyilasképviselő.** Budapestről jelentik: Gruber Lajos nyilasképviselőt akit szerda délután letartóztattak, szerdán este hallgatták ki a budapesti rendőrfőkapitányságon. Gruber látható megtörtségg válaszolt a hozzáintézett kérdésekre. Nyilvánvaló volt, hogy az ellene emelt vádirat egész tartalmát már ismeri, holott azt hivatalosan még nem közölték vele és ezért fel is készült a válaszokra. A védekezése meglepően egyszerü: mindent tagad. Tagadta, hogy az esznevédelmi csoportnak olyan rendeltetése lett volna, amely terrorisztikus vagy brutális fellépést tüzött volna ki maga elé. Neki a csoporthoz semmi köze nem volt, ugyszintén Szálasihoz sem, akit soha életében nem látott és akit nem is hajlandó elismerni vezéréül. Kihallgatása után a feleségének éjszaka engedélyt adtak, hogy meglátogassa a képviselőt, akinek ágynemüt és ételt vitt be a rendőrségi fogdába.

— **Változások a gyoroki mükedvelők szereplői sorában.** A gyoroki mükedvelő ifjuság, amint azt már az Aradi Közlöny megirta, husvét vasárnapján előadja Vaszary Gábor nagysikerü bohózatát, a „Klotild néni"-t. V. Wesmás Károly, gyoroki református lelkész rendezésében előadásra kerülő darabnak szereplői a következők: Aridon Emma, Pilinszky Mária, Schmidt Ilona, Fejes Magda, Budai Mihály, Prohászka Bálint, Bakó József, Tulkán György, Fider József, Rácz Béla és Ambrus József. Az előadást nagy érdeklődéssel várják ugy Gyorokon, mint az egész Hegyalján.

— **Szerkesztői üzenet.** K. R., Galsa. Érdeklődésére közöljük, hogy az adóamnesztiáról szóló rendelkezés meghosszabbitása a Monitorul Oficial 1940. március elsejei, 51-es számában jelent meg.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Erdős Sándorné üzletét Zerinden átveszem március 11-én. Kérem a hitelezőket, hogy követelésüket 3 napon belül nálam bejelentsék.

Mátyási Ferenc Zerind.

Az Aradi Atletikai Club története (20)

Összeállitotta és irta:
NAGY IMRE, az AAC alelnöke

Torna

A club, mely a szabadtéri sportok üzésére és fejlesztésére alakult és annak ideién alapitását megelőzőleg az Aradi Torna Egyesületben az onnan kiváló és az Aradi Atletikai Club megalakitásában élénk tevékenységgel résztvett tagok palotaforradalmat csináltak éppen a tornatermi testedzéssel való szakitás érdekében, olyan szinben tünt fel a nagyközönség előtt, mint a tornának ellensége. Pedig ez a felfogás, melyet az ellenoldalon előszeretettel terjesztettek az Aradi Atletikai Clubról, egyáltalán nem volt helytálló, mert a club sportoló tagjainak megfelelő conditioban tartása céljából a téli hónapokban novembertől áprilisig rendszeres tornagyakorlatokat tartott, természetesen a club céljának megfelelő szellemben.

A régi liceum, majd a polgári fiusikola, később az utóbbi években a kat. gimnázium tornatermében tartottunk tornaórákat.

E téren is rendszeres és céltudatos munka folyt Molitorisz József, Neidenbach Ödön irányitása és a tagok igen nagy érdeklődése mellett. Hogy milyen látogatottságnak örvendtek a tornaórák, bizonyitja legjobban, hogy három csoportban hetenként háromszor két órában kellett a gyakorlatokat megtartani.

1904. pünkösdkor az ATE 25 éves jubileuma alkalmából rendezett országos tornász találkozón az AAC is részt vett Molitorisz József MÁV-mérnök, szakosztályvezetővel az élen és kiváló szereplésükkel eredményesen cáfoltak rá az AAC tornaellenes magatartására. 1905. március 18-án a club nagyszabásu tornabemutatót rendezett, ugyancsak Molitorisz József vezetése mellett, melyen a zsürielnöki tisztet dr. Barabás Béla töltötte be. Az ünnepélyen megjelent nagyszámu, előkelő közönség szüntelenül felhangzott zugó tapssal honorálta a szebbnél-szebb szertornamutatványokat.

1908-ban Neidenbach Emil veszi át a tornaszakosztály vezetését és a téli tornaórák 36 taggal indulnak. De alig pár óra és már decemberben 80 a tornászok száma.

Ez évben került Aradra Wladimir birkozómester, kinek közreműködésével Neidenbach Emil vezeti be az AAC-nál a dzsiu-dzsicu japán stilusu birkózást. A nagy testi ügyességet és rugalmasságot igénylő uj birkózási módszer sok érdeklődőt vonz tornászaink közé.

1909. junius 6-án Molitorisz József a Debrecenben megtartott tornaversenyen a gyürühinta és magasba való sulydobás összetett versenyében első dijat hoz haza.

1911. március 4-e nagy napja az Aradi Atletikai Clubnak. Ekkor rendezi meg a club ifi Vas Gusztáv vezetése mellett az aradi Nemzeti Szinházban nagy sportünnepélyét, melyen a szinházat zsufolásig megtöltő közönség valósággal ünnepelte a szereplőket és a rendezőséget. A nagyszerü szaktudással és körültekintő gondossággal összeállitott, mindvégig élvezetes müsorban, mély a torna, atlétika, vivás, futball, tenisz, birkózás, boxolás, stb. szóval az összes sportágakat felölelte, nemcsak az AAC és ATE tornászai és atlétái vettek részt, hanem Arad összes középiskoláinak mintegy 200 növendéke is.

Az ünnepi nyitány után ifi. Vas Gusztáv, ki az egyik emeleti páholyból az egész müsort konferálta, üdvözölte a közönséget, vázolván a sport szükségességét és hivatását.

Az ünnepély müsorát az összes szereplők részvételével gyönyörüen összeállitott élőkép fejezte ki, mely olyan rendkivüli nagy hatással volt a közönségre, hogy a függönyt tizszer kellett felhuzni. Ez a sportünnepély nemcsak a sport iránti érdeklődést és annak népszerüségét szolgálta, hanem valóban a sport apotheózise volt.

A páratlan siker Neidenbach Ödön és Emil, Gaál Zoltán, Mudin István és Imre, Kopp Erzsébet és Marczelly Kornél közreműködésének volt köszönhető és 28 év után is hálával gondol az AAC lelkes és önzetlen munkájukra.

A háboru alatt a torna müvelése majdnem teljesen szünetelt, hiszen az egyéb sportok fenntartása is csak a legnagyobb erőfeszitéssel volt lehetséges.

A forradalom utáni zavaros idők elültével, mikor az AAC sportmüködése, amennyire a viszonyok megengedték, kezdett a normális keretek közé visszatérni, Nagy Imre veszi át a tornaszakosztály vezetését és megindul a kat. gimnázium tornatermében Strifler Ferenc tornatanár irányitása mellett heti két órában a téli torna, melyen férfiak és hölgyek közösen, mintegy 40-en, vesznek részt.

A müvezetés nagy munkáját Strifler Ferenc tornatanár látta el szaktudással és körültekintő lelkiismeretességgel.

Később Groszmuk József, ki mindig lelkes és odaadó munkásságával a torna népszerüsitése körül elismerésre méltó érdemeket szerzett, veszi át a szakosztály vezetését, söt Strifler Ferenc tornatanár hosszas betegsége alatt a müvezetői munkát is ellátja, rendkivüli ügybuzgalommal és szaktudással.

Az idény végén minden évben megrendezett disztorna zárta be a szakosztály működését, melyen nemcsak a club vezetősége, hanem nagyszámu közönség is résztvett.

A legutóbbi időben az kat. egyházközség a gimnázium tornatermét felsőbb utasitásra nem engedhette át a clubnak, ezért Bölcsessy Béla gimnáziumi tornatanár magán-tornaóráin vett részt a tagok tornakedvelő csoportja és Groszmuk József szakosztályvezető még igy is módot talált a szakosztály együttműködésének fenntartására, mellyel az egyetemes sportnak a club érdekeinek nagy szolgálatokat tett. (Folytatjuk)

A falusi bankok és népbankok hitelt nyujtanak a gazdáknak tavaszi vetőmagvásárlásra

Bucurestiből jelentik: Az elmult napokban értekezletre hivták össze a fővárosba a megyei mezőgazdasági kamarák vezetőit. Az értekezlet általános mezőgazdasági kérdésekkel foglalkozott s a felmerült kérdések közül a legfontosabb a gazdáknak vetőmagvakkal való ellátásának a kérdése volt. Az előadók elmondották, hogy a tavaszi mezőgazdasági munkatervezet értelmében a kormány meg akarja könnyiteni a gazdák számára a vetőmagbeszerzést, azért a szövetkezetek és mezőgazdasági kamarák utján kedvezményes áron adnak a gazdáknak nemes vetőmagvakat. Tekintettel arra, hogy a vetőmagot készpénzben kell kifizetni, a Nemzeti Bank hitelt nyujt a falusi és népbankoknak, hogy azok kölcsönt adhassanak a vetőmag vásárlására a gazdáknak.

SPORT KÖZLÖNY

Iuga Liviu:

„Széleskörü sportkapcsolatok felvételét határoztuk el a temesvári Duna Kupa-értekezleten"

Zágrábban dől el a KK sorsa

Bucuresti. Illetékes sportkörökben nagy érdeklődéssel tekintenek a vasárnapi zágrábi Középeurópai Kupa-konferencia elé, amelyen esetleg végleges döntést hoznak a KK idei sorsára vonatkozóan. A konferencián az FRFA részéről Iuga Liviu vesz részt, aki a temesvári „Duna Kupa" értekezleten a román szövetséget képviselte és aki közben Bucurestibe érkezett, ahol máris készül a zágrábi utazásra. Iuga az egyik bucuresti-i sportlap munkatársa előtt a következőket mondotta:

— Ki kell jelentenem, hogy rendkivül elégedett vagyok a temesvári tanácskozások eredményeivel és mindenekelőtt azt kell hangsulyoznom, hogy Kika Popovics jugoszláv, valamint Gidófalvy Pál dr. magyar futballszövetségi megbizottakkal a legteljesebb összhangban tanácskoztunk. Nem voltak ellenvélemények, felesleges közbevetések és már a második megbeszélés során véglegesen lefektettük egy olyan kupa-küzdelemnek az alapjait, amely teljes sikerrel helyettesitheti esetleg a Középeurópai Kupa küzdelmeit.

Olyan széleskörü sportkapcsolat felvételét határoztuk el a három országot illetően, melynek minden résztvevő hasznát fogja látni.

Igy elsősorban labdarugósportunk történelmének első budapesti román—magyar találkozására kerül sor. A „Duna Kupa" nem feledkezett meg a B) csapatokról, valamint az ifjuságiakról sem, ugy hogy futballsportunk minden értékének alkalma nyilik a szereplésre és fejlődésre.

A KK-val kapcsolatban a következőket mondotta Iuga Liviu:

— A Duna Kupa mérkőzéseit főként azért hivtuk életre különös örömmel, mert senki sem biztosithat bennünket, hogy a Középeurópai Kupa életképes marad-e. Őszintén részt kivánunk venni a KK küzdelmeiben, de majd csak Zágrábban dől el, hogy a KK megmarad-e továbbra is, vagy sem.

Tőzsér Balkán-birkozóbajnok

Kitünően szerepelnek a román birkozók az isztambuli versenyeken

Istambul. Két napja folynak már Istambulban a Balkán görög-római birkozó-bajnokságok, amelyeken négy ország, Románia, Görögország, Törökország és Jugoszlávia vesznek részt. A román versenyzők az eddigi küzdelmek során kitünően szerepeltek, sorozatos győzelmeket arattak, sőt Tőzsér a pehelysulyban már meg is szerezte a bajnoki cimet. A román versenyzők eddigi eredményei a következők:

Könnyusuly: Horvát román győz Georgian görög, majd Hopek jugoszláv ellen.

Pehelysuly: Tőzsér román győz Mogoljak jugoszláv, majd Suad török ellen. Tőzsér ezzel sulycsoportjában megszerezte az első helyet.

Könnyusuly: Horvát II. román győz Markus jugoszláv, veszit Filippisz görög ellen. Weltersuly: Deluka jugoszláv győz V. Cretu román ellen. Középsuly: Cocos román győz Ivanovics jugoszláv, majd Kambaflisz görög ellen. Kisnehézsuly: Szilágyi román győz Karavias görög ellen, veszit Musztafa törökkel szemben. Nehézsuly: Susaba román győz Poukamisas görög ellen, veszit Gerovác jugoszlávval szemben.

Pénteken este utazik az AMTE Bucurestibe

Az AMTE csapata, amely vasárnap Bucurestiben a Juventussal méri össze erejét, pénteken este utazik a mérkőzés szinhelyére. A piros-fekete expediciót Gutbrod Pál és Stoffa Sándor vezetik és az AMTE a következő összetételben áll majd ki.

Gerold — Slivat, Lucian — Szurgyi, Szabó, Fried — Igna, Léb, Szaniszló, Reinhardt, Batrin.

Tartalékként Pataki utazik a csapattal.

Gloria—Kinizsi barátságos mérkőzés Aradon

A Gloria és a Kinizsi vezetőségei megállapodtak egy barátságos mérkőzés lejátszásában, amely vasárnap Aradon kerül lebonyolitásra. A nemzeti bajnokság B) csoportjának elmaradása lehetővé teszi a mérkőzést, amelyet délután fél 4 órakor kezdenek a Gloria pályán.

○ **Az Egyetértés közgyülése.** Az Egyetértés vasárnap délelőtt 10 órakor a Mosóczy-telepi Dupák-féle vendéglőben rendes évi közgyülését tartja, amelyre az összes játékosok megjelenését is kéri az egyesület vezetősége.

○ **Milánóban játszik pénteken a Rapid jégkorong csapata.** A HC Rapid vezetősége telefonbeszélgetést folytatott a milánói Diavoli Rossoneri vezetőivel s megállapodtak, hogy az egyesület jégkorongcsapata pénteken Milánóban fog játszani. A fővárosi csapat repülőgépen utazik el Olaszországba.

Auer az élen

A nemzeti bajnokság góllövő-listáján a vasárnapi második forduló után Auer Ricsi vezet 12 góllal, mig a további sorrend:

11 gól: Bodola.
10 gól: Iordache, Bogdan.
9 gól: Gica Popescu.
8 gól: Constantinescu-Grecu, Zsizsik I., Kovács.
7 gól: Bindea, Marksteiner, Barátky.
6 gól: Batrin, Lukács, Sipos.
5 gól: Reiter, Perneki, Alexandrescu Cociuban II., Praszler.

TEKESPORT

Az Iniraţirea vasárnapi egyéni versenyén nagy vetélkedés fejlődött ki a helyezésekért és a holtversenyeket eldöntő rádobások után a következő eredmény alakult ki: 1. Pascu Gh. 17 fa, 2. Hanga 17 fa, 3. Beutler 17 fa, 4. Schauer 17 fa, 5. Kiss I. 17 fa, 6. Strzalka 16 fa, 7. Nagy II. 16 fa.

*

A Prieteni Temesváron szerepel március 24-én, husvét napján, mikor is az ottani Victoria meghivásának eleget téve, barátságos mérkőzésre átutazik.

*

A Prieteni hölgyeinek edzései a jövőben mindenkor szombaton este lesznek megtartva, a családi összejövetelekkel egyidőben.

*

A Metalurgistul vasárnap nem mérkőzik, mert e napon délután 4 órai kezdettel farsangi ünnepélyt rendez klubhelyiségében, a Farkasveremben.

*

Az AAC valószinüleg a Prieteni csapatát látja vasárnap saját versenypályáján vendégül, amennyiben a Metalurgistul nem játszana ellenük.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Aradváros vezetőségének felhivása az uj árellenőrzési törvény végrehajtására

Az uj árellenőrzési törvény végrehajtásával kapcsolatban Aradváros vezetősége ma közleményt bocsájtott ki, amelyben teljes részletességgel ismerteti az emlitett törvény intézkedéseit. Ezeket az Aradi Közlöny legutóbbi számában már közöltük.

A város vezetősége közleményében felhivja az összes iparvállalatokat, hogy a törvény megjelenésétől, tehát március negyedikétől számitott husz napon belül juttassanak el kimutatást a nemzetgazdasági miniszteriumba arról, hogy milyen nyersanyagkészletekkel, valamint kész- és félgyártmányokkal rendelkeznek és hogy mennyi a nyersanyagszükségletük.

Ugyancsak felhivja a város vezetősége az angroszista iparosokat és kereskedőket, hogy minden hónap elején két példányban kimutatást juttassanak el a város gazdasági hivatalához (100-as szoba) és ebben a következőket tüntessék fel: az általuk eladott árumennyiségek, az eladási árak, valamint a vásárlók pontos cime, a bevásárolt áruk mennyisége, beszerzési árak, valamint a szállitók pontos cime.

Az uj külkereskedelmi rendszer mellett az importőrök olcsóbban jutnak devizákhoz

Részletesen ismertettük az uj külkereskedelmi és devizarendeletet, amely március hó 10-én lép életbe. Az uj rendszer legfontosabb ujitása az, hogy megszünteti a devizák szabadforgalmát még pedig azzal az indokolással, hogy a romániai árukivitel szabálytalan alakulása miatt a devizaárfolyamok állandóan hullámzó irányzatuak lettek és lehetetlenné tették a pontos és előzetes üzleti kalkulációt. A szabad devizaforgalom arra mégis jó volt, mert ezen a réven meg lehetett ismerni a devizák valódi árfolyamait és ezeknek az alapján az uj rendszer állandósitani kivánja ezeket. Március 10-ike után a hivatalos devizaárfolyamok a régi és az uj felárral együtt a következők: angol font 852 lei, egyiptomi font 873, palesztinai font 854 lei, svájci frank 48 lei, svéd korona 50.37 lei, dán korona 42 lei, norvég korona 48 lei, holland forint 114 lei, dollár 211 lei, belga 36 lei, francia frank 4.83 lei. A német márka, pengő, olasz lira, drachma, dinár, leva, cseh korona és török font árfolyama az eddigi marad.

Az importőrök számára az uj árfolyamrögzités nagy előnyt jelent, mert a külföldről behozott áru kifizetéséhez ezentul sokkal olcsóbban jutnak majd devizához, mint a szabadforgalmirendszer idején, az exportőröket pedig majdnem teljesen kártalanitja az uj árfolyam azért az esetleges többletért, amelyet szabadforgalomban kaptak, mert eddig 30 százalék devizát alacsonyabb hivatalos árfolyamon kellett átadniok a Banca Nationalának s általánosságban kevesebbet kaptak a devizáikért, mint a magasabb uj árfolyamok mellett.

Az „EMGE" müködése

a bucuresti-i román sajtó tárgyilagos megvilágitásában

Bucuresti. Drausanu Cornel tollából, kolozsvári keltezéssel, hosszas cikkben ismerteti a „Semnalul" az Erdélyi Gazdasági Egyesület müködését a Kolozsváron tartott gazdasági kiállitással kapcsolatban, amelyről megállapitja, hogy a legnagyobb érdeklődés középpontjában állott. A tudósitás nagy vonásokban ismerteti az Erdélyi Gazdasági Egyesület történetét 1844-ben történt alapitásától kezdődően és nagy emberbarátnak nevezi Mikó Imrét, aki figyelmét mezőgazdasági gépek beszerzésére s a szőlő- és gyümölcstermelés ápolására fordította. Az EMGE történetét ismertetve, kiemeli a kolozsvári tudósitás, hogy 1869-ben „Erdélyi Gazda" cimmel lapot inditottak, mely megszakitás nélkül jelenik meg azóta.

Külön figyelmet szentel a tudósitás a romániai földreform után bekövetkezett uj korszaknak, mely uj kérdéseket vetett fel. Ebben az időben — irja a lap — Bethlen György gróf az EMGE elnökségét Szász Pálnak adta át, mely az 537 tagot számláló egyesületet demokrata alapra helyezte, minek következtében a tagok száma 17.168-ra emelkedett, melyhez a Gazdakörök 25.553 tagját hozzáadva kiderül, hogy Erdélyben 42.679 jól szervezett mezőgazda van. Az eredmény biztositása végett az EMGE vidéki felügyelőségeket szervezett, hogy a kisgazdákkal állandó kapcsolatokat tartsanak. Erdély területét három részre osztották, a felügyelők heti jelentéseket küldtek, vizsgálatokat, helyszini szemléket tartottak és minden vidéki adatról értesitették a központot. Az EMGE müködése a gazdák konzervativ fejfogásuknál fogva bizalmatlanul fogadták, végül azonban megtört a jég és harmincötszörösére emelkedett a tagok száma az 1936. évi taglétszámot véve alapul. Az EMGE közben a gazdakörök utján igyekezett megfelelni hivatásának, melyeken belül a gazdák kölcsönös segélyhez jutnak s közös használatra mezőgazdasági gépeket vásárolnak. Szaklapokat olvasnak és időszerü gazdasági kérdésekről tanácskoznak.

A kolozsvári tudósitás felhivja a figyelmet az EMGE kiadványaira és rámutat arra, hogy 18 ezer példányban jelenik meg az Erdélyi Gazda, melyet 1380 erdélyi, 21 ókirályságí és 28 külföldi városba és községbe küldenek szét az előfizetők számára. Az erdélyi gazdák a téli gazdasági tanfolyamok rendezését is szeretettel fogadták. A tanfolyamok két hétig tartanak, azokban a községekben, ahol legalább 30 hallgató van. 1938—1939. évek folyamán összesen 2030 hallgatóval 58 tanfolyamot tartottak. Ezenkivül Nagyenyeden külön tanfolyam volt tanitók számára. A nők részére három okleveles tanárnő háztartási tanfolyamokat tartott. Az EMGE-nek négy mintagazdasága van és nagy sulyt helyez arra, hogy tenyészállatokról s szemes vetőmagról gondoskodjon. Sertéstenyésztés terén 50 darab angol „York" kocát osztott szét. A többi tenyészállatok kiosztása is kitünő eredménnyel járt. De az EMGE nem tévesztette szem elől a többi fontos feladatokat sem és szakosztályokat szervezett a különböző szükségletek ellátására. Mindezekből — állapitja meg a „Semnalul" — következik, hogy az EMGE gyümölcsöző munkát fejt ki a gazdák támogatására és első helyet foglal el az ország területén levő hasonló intézmények sorában.

= **Az aradi szőlészeti szindikátus ülése.** A szőlészeti szindikátus aradi vezetősége csütörtök délután ülésezett. Ez alkalommal dr. Ispravnic Sever szenátor, a szindikátus elnöke ismertette azt a törvénytervezetet, amely a szőlőtermelésnek hegyközségekbe való szervezéséről szól. A törvényjavaslat, amelynek elkészitésével dr. Ispravnic Severt bizták meg, elkészült. Napirenden szerepelt még a szőlőtermelők tavaszi szükségleteinek fedezésével kapcsolatos valamennyi időszerü kérdés, igy a kékkőbeszerzés ügye is.

= **A nyersbőrkészletek bejelentése.** A nemzetgazdasági minisztérium felhivja az érdekeltek figyelmét a bőrforgalom szabálvozásáról szóló március 2-án megjelent törvény azon intézkedésére, amelynek értelmében mindazok, akik nyers és sózott bőrökkel rendelkeznek, kötelesek ezeket a bőröket március 2-ikától számitott tiz napon belül a nemzetgazdasági minisztérium nyers anyag-igazgatóságánál bejelenteni. A szállitás alatt lévő bőrök megérkezésüktől számitott 2 napon belül jelentendők be.

A jövőben havonta kétszer kimutatást kell előterjesszenek a vasgyárak a hozzájuk érkezett rendelésekről

A Monitorul Oficial március 5-iki száma közli a hadfelszerelési miniszterium következő rendelkezését:

Mindazon fémipari vállalatok, amelyek hengerelt és huzott vasárukat, valamint öntött vasat és öntött vasárukat termelnek, kötelesek minden hó elsején és tizenötödikén kimutatást előterjeszteni a hadfelszerelési miniszteriumhoz a hozzájuk beérkezett összes rendelésekről annak feltüntetésével, hogy az egyes rendeléseket külön-külön kik eszközölték, milyen minőségü anyagot rendeltek és milyen mennyiségben, valamint a szállitási határidőt is. A jövőben csak azon rendeléseket szabad végrehajtani, amelyeket a hadfelszerelési miniszterium ezeknek a kimutatásoknak alapján engedélyez. A miniszterium a kimutatások kézhezvétele után négy nappal később küldi meg a vállalatoknak a jóváhagyásokat. A hadfelszereléshez szükséges anyagok biztositása érdekében egyelőre felfüggesztik mindazon rendelések végrehajtását, amelyekre vonatkozóan a hadfelszerelési miniszterium még nem adott engedélyt.

= **Angelescu nemzetgazdasági miniszter ismertette a kereskedelmi és ipari vállalkozók előtt az uj árellenőrzési törvényt.** Az érdekelt köröket élénken foglalkoztatják az uj árellenőrzési törvény intézkedései, amelyeket egyébként az Aradi Közlöny legutóbbi számában teljes részletességgel közöltünk. Angelescu nemzetgazdasági miniszter kijelentette, hogy rövidesen megjelenik a törvény végrehajtási utasitása, amely gondoskodik arról, hogy a törvény végrehajtása során visszaélések ne történjenek. Egyébként a miniszter a közeljövőben értekezletre hivja össze a kereskedelmi és iparvállalatok képviselőit akik előtt ismerteti a törvényt és annak célkitüzéseit. Itt irjuk meg, hogy a törvény intézkedéseivel kapcsolatban oly hirek terjedtek el, hogy azok a kisiparosokra is vonatkoznak. A kérdés tisztázása végett közöljük, hogy a törvény hatásköre alá csak a nagybani eladással foglalkozó iparvállalatok és kereskedők tartoznak.

= **Kedvezmény a prágai nemzetközi vásár romániai látogatóinak.** Bucurestiből jelentik: A CFR. vezérigazgatósága engedélyezte, hogy a Prágában megtartandó nemzetközi vásár látogatói vasuti kedvezményben részesüljenek. A prágai nemzetközi vásár látogatói március 31-től április 12-ig vehetik igénybe az utazási kedvezményt, amely a visszautazás alkalmával féláru jegyet biztosit. A kedvezmény csakis személyvonatra érvényes. A visszautazásnál a kedvezményes jegyet a határig szóló egész jegy felmutatása, valamint a vásárrendező bizottság által kiállitott igazolvány alapján adják meg a vásár látogatóinak.

= **Részletes tudósitásban számolt be az Aradi Közlöny** a szőlészei szindikátusok szövetségének vezetőségi üléséről, amikor is több fontos bejelentés történt. Igy közölték a résztvevőkkel, hogy a szövetség közbenjárására a miniszterium mérsékelte az eddigi hektoliterenkénti adó helyett bevezetett hektáronkénti adó átalányösszegét. A jövőben ez az átalányösszeg 2000 lei lesz, amihez 500 lei illeték járul még, mint a kötelező biztositás fedezését szolgáló köztehet. Igy tehát az ujitás szerint ezentul a szőlőtulajdonosoknak hektáronként 2500 leit kell majd fizetniök adó cimén, beleértve a kötelező biztositás illetékét is. Az ujitás ügyében érdeklődtünk illetékes pénzügyi hatóságoknál, ahol közölték, hogy még semmiféle ilyenirányu intézkedés nem érkezett Aradra. Megkérdeztük az adócsökkentéssel kapcsolatban dr. Ispravnic Sever szenátort, az aradi szőlészeti szindikátus elnökét, aki a szövetség vezetőségének is tagja és aki jelen volt a legutóbbi vezetőségi ülésen. Ispravnic Sever dr. ezuttal megismételte azt, hogy a vezetőségi ülésen bejelentették, miszerint a miniszterium teljesitette a hektáronkénti adó mérséklésére vonatkozó előterjesztést és ennek megfelelően a jövőben a bevezetendő kötelező biztositás járulékával együtt 2500 leit kell majd a szőlőtulajdonosoknak fizetniök. Ez az ujitás természetesen csak akkor kerül majd gyakorlati alkalmazásra, ha a miniszterium határozatát törvényerőre emelik, ez azonban már nem késhet soká, mert az elvi döntés már megtörtént.

= **A brassói iparfelügyelőség közleményt bocsátott ki, amelyben felszólitja a vállalatokat, amelyek azt kivánják, hogy egyes vezetőik és szakmunkásaik a helyszinen mozgósittasanak és az összpontositások alól mentesittesenek, hogy nyujtsanak be ilyirányu kérvényt az iparfelügyelőséghez március 15-ig. A fenti felhivás csak Brassóra vonatkozik, igy tehát ilyen kérvényeket csak az érdekelt brassói vállalatoknak kell beadniok.**

Legujabb jelentéseink:

Rendkivül sulyos béke-feltételeket szabott a szovjet Finnországnak!

A „Paris Soir" szenzációtkeltő leleplezései a Svédország által közvetitett tárgyalásokról

Kopenhága. (Rador). A „Berlinske Tidende" nevü lap finnországi külön tudósitója jelenti, hogy az orosz csapatoknak sikerült elfoglalni a viipuri-i öböl nyugati részét és ezen a frontszakaszon rendkivül heves harcok dulnak.

Péntekről szombatra virradó éjszaka jár le a szovjet ultimátuma

Páris. (Rador). A Havas hirszolgálati iroda jelentése szerint a „Paris Soir" „Holnap éjfélkor jár le a Szovjet által Finnországnak adott ultimátum, amelyet Svédország közvetitett. Németország támogatott és amely még drákóibb feltételeket tartalmaz, mint az ellenségeskedés megkezdése előtti tárgyalások" cim alatt finnországi tudósitója, Georges KESSEL tollából cikket közöl.

— Nyolc nappal ezelőtt — irja a lap — a finn külügyminsizter visszatért Stockholmból, ahová a svéd kormány meghivására utazott el. A finn külügyminiszter nem egyedül tért vissza, hanem V Gusztáv svéd király egy speciális kiküldöttjének társaságában. Amidőn TANNER megérkezett, a finn kormány tagjai azonnal miniszteri tanácsülésre ültek össze RITTI miniszterelnök lakásán és itt TANNER a következőket közölte a kormány tagjaival·

— Jelentem, hogy Svédország Oroszország felkérésére elvállalta a közvetitő szerepét országunk és a szovjet között. Megbizottja el fogja mondani Moszkva javaslatait.

A svéd kiküldött ezután közölte a finn kormány tagjaival a szovjet békefeltételeit, amelyek összefoglalva a következők:

1. Finnország engedje át a teljes karéliai földszorost, Viipurit is beleértve.

2. Finnország engedje át a szovjetnek a Ladoga-tó északkeleti részén levő területet Sortavalával együtt.

3. Finnország engedje át a Lappföld északi részét, valamint Petsamot.

4. Finnország engedje át a szovjetnek Hangoe kikötőt, valamint a teljes hasonnevü félszigetet.

A svéd kormány 10 napi tárgyalási időt kapott a szovjettől, hogy a béke lehetőségeit megvitassa a finn kormánnyal. A határidő március 8-áról 9-ére éjszaka jár le.

Stockholm. (Rador). A Havas-iroda jelentése szerint diplomáciai körök a legteljesebb titoktartással kezelik Svédország szerepét a legujabb közvetitő kisérlettel kapcsolatban a finn—orosz háborut illetően.

—

Kennedy megérkezett Londonba

London. (Rador). Keneddy londoni USA-nagykövet visszatért állomáshelyére. Kennedy még december hónapban utazott el az Egyesült-Államokba, ahol Roosevelt elnökkel, Hull külügyminiszterrel és Welles külügyi államtitkárral folytatott megbeszéléseket az európai helyzettel kapcsolatosan.

—

A görögkatolikus egyház romániai vezetői elutaztak Rómából

Róma. Nicolescu érsek, Frentiu és Hossu román görögkatolikus püspökök római látogatása alkalmával Románia kvirinálí követe villásreggelit adott a püspökök tiszteletére, amelyen az apostoli nuncius, a politikai élet számos képviselője, valamint a követség tagjai vettek részt. A romániai görögkatolikus egyházfők egyébként reggel utaztak Rómából. (Rador).

Rádió müsor

— Romániai időszámitás. —

PÉNTEK, MÁRCIUS 8.

Bucuresti, Radio-Romania. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10 Lemezek. 13.20: Időjelzés, müvészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Grigore Kiazim mandolinozik, Ghica Radulescu zongorázik. 14: Hirek. 14.20: Doina Suchici cigányzenekari kisérettel román népdalokat akkordeonozik. 14.40: N. Cucu xilofonozik. 15: Különféle közlemények.

Radio-Romania. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Technikai üzenetek. 19.17: Szláv népzene lemezeken. 19.50: Hirek magyarul.

Bucuresti, Radio-Romania. 20: Nicolae Iorga tanár előadása a román harcászatról. 20.20: A Teodoru-négyes müsora.

Bucuresti. 20.35: Gounod: Faust. Ötfelvonásos opera. Közvetités a román Operából. 21.25: Hirek. 22.25: Hirek, sportközlemények. 23.15: Hirek külföldre franciául és németül. 24: Hirek külföldre angolul és olaszul.

Radio-Romania. 20.35: Szórakoztató lemezek. 20.45: Hirek. 21.15: Az albániai „Dopolavoro" énekkar albán népzenét ad elő. 22.10: Hirek, sportközlemények. 23: Könnyü és tánczene lemezeken. 23.45: Hirek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.45: Ébresztő, torna, hirek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hirek. 11.20: és 11.45: Felolvasás. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.40: Hirek. 14.20: Időjelzés, időjárás és vizállásjelentés. 14.30: Rendőrzenekar. 15.30: Hirek. 17.15: Diákfélóra. Magyar helyesirás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hirek. 18.15: Sportközlemények. 18.25: Részletek a „Broadway szerenád" cimü film zenéjéből. 19.20: Branca Musulin zongorázik, a jugoszláv—magyar müvészcsere keretében. 20.15: Hirek. 20.25: Farkas Jenő cigányzenekara. 21.10: A Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetitése az Operaházból. 22: Hirek. 23: Hirek, időjárásjelentés. 23.20: Angol dalok lemezekről. 24: Hirek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Toki-Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál, Cselényi József énekel.

Budapest II. 19.20: Gyorsirótanfolyam. 19.50: Farkas Jenő cigányzenekara muzsikál. 21: Hirek. 21.25: Szórakoztató hanglemezek. 22.45: Időjárásjelentés.

APRÓHIRDETÉSEK

OKTATÁS

Korrepetálásra keresek kereskedelmista lányt III-ik kereskedelmistához. Str. Russu Sirianu 17. 1141

ELLÁTÁS

Keresek idősebb uriember részére lakást teljes ellátással, ort. kóser helyen. Cimeket „Otthon" jeligére a kiadóba. 1147

ALKALMAZÁST NYER

Középkoru, rendes nőt keres házvezetőnőnek magános férfi. Cim a kiadóban. 1129

LAKÁS

Kétszobás, konyhás, tiszta, féregmentes lakás azonnalra kiadó. Str. Nicu Filipescu 35. 1146

Szép, háromszobás ujonnan festett, modern lakás kiadó. Bul. Reg. Ferdinand 50. 1125

Kétszobás, parkettás, cserépkályhás, fürdőszobás lakás május 1-re kiadó. Str. Crişan 3. 1081

Kettőszobás, modern, magastöldszinti lakás, elő, fürdőszoba és mellékhelyiségekkel május 1-re kiadó a törvényszék mellett. Str. Dumbrava Rosie 27. 1117

VÉTEL-ELADÁS

Csukott Ford-autó és 4 éves aratógép eladó. Arad, Bul. Carol 36. 1140

Eladó: transzmisszió, csiszolóállvány, tengellyel, 3 HP villanymotor, 3x380 függönyök és képek és német technikai könyvek V Hammer si Fiul, Piata Avram Iancu 5—6. 1120

Piactéren

magasföldszintes ház 2x3 szoba, elő-, fürdőszobás, parkettás lakással 720.000 Leiért **eladó.**

Egyedüli megbizott **Kiss Lajos „Uranul"** ingatlanforgalmi irodája, Strada Eminescu 2. I. em. Tel. 25—61.

Varrógépet, jóállapotban levőt keresek megvételre. Cimeket a kiadóba kérek.

Eladó füszerüzlet részére 40 fiókos berendezés, minden hozzávalóval. Ugyanott egy 220 woltos 1300 fordulószámu motor 50 PR ÉM 30. Str. Numa Pompiliu 46. 1118

Kétemeletes

üzletes bérház, főtérbe torkolódó uccában, évi 96.000 Lei hozammal, **alkalmi áron** 1.000.000 Leiért **eladó.** Egyedüli megbizott

Kiss Lajos „Uranul" ingatlanirodája. - Arad,

Str. Eminescu 2., I. em. Telefon 25-61.

KÜLÖNFÉLÉK

A kaszojai üdülőtelep bérbeadó. Érdeklődni: Transilvania, Calea Radnei 10. 1138

Középkoru, független, jómegjelenésü földbirtokos kisfiának szerető anyját keresi. Komoly, jóerkölcsü nőnek felvilágositást ad Bizony Ferenc Információs iroda, Timişoara, Văcărescu 11. 1104

150 holdas birtokomat (Lugostól 13 km.) bérbeadnám Dr Mouialledt, Str. Mocioni 3. 1144

Házat vennék lehetőleg a belvárosban, vagy annak közelében 300.000 leiért. Cimet a kiadóhivatalba kérek. 1145

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, dióhálók modern ebédlő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai iróasztal, irógépek. **Pianino,** rövid keresztfhuros zongora és rövid zongora. Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes lakásberendezést, ékszereket. Zálogkölcsönt közvetitünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón hosszabbitunk. Tempo bizományi üzlet. Fischer Eliz-palota.

HATSCHEK

INGATLANFORGALMI IRODA

Arad, Blv. Carol 46. (Lakás ugyanott)

TELEFON: 26—95

Előnyös ajánlatai:

3.900 ezer: központban emeletes, modern bérház, 20 összkomfortos lakás, jó hozam. — **3 millió:** szinházhoz közel emeletes bérház, 12, nagyrészt parkettás, fürdőszobás lakás, 10 százalék hozam. — **1.800 ezer:** ugyanott a főtér mellett kétemeletes, modern bérház, 10 százalék hozam. — **1.350 ezer:** belvárosi, emeletes, 4x3, 3x2 sz., nagyrészt fürdősz. lakások, jó jöv. — **1.300 ezer:** a minorita-palotánál üzletes, 5 bérleményes. — **1.200 ezer:** Urania-mozinál üzletes, 4x2, 4x1 sz. kompl. lakás, fürdősz., jó jöv. — **1.100 ezer:** ugyanott emeletes sarokház, 4, 3, 2 és 1 szobás, fürdőszobás, parkettás lakások. — **1 millió:** emeletes, uj villa, 2x3, 1x1 szobás, parkettás, fürdősz. lakások, külön házm lakás, nagy kert. — **950 ezer:** Fehér Keresztház közel, emeletes, 5 lakásos, nagy kert. — **870 ezer:** belvárosi, uj, 2x3, 2x2 sz., parkettás, fürdősz. lakások, jó hozam, kedv. fiz. felt. — **800 ezer:** bérház, 2x3 sz., fürdősz. lakás, 3 bérlemény, nagy kert, 10 százalék jöv. — **760 ezer:** az uj társadalombiztositónál 3 lakásos. — **630 ezer:** a katedrálisnál telerészben uj 2x3, 1x2, sz. fürdősz. lakások, nagy kert. — **600 ezer:** Stroescu-uccánál 2x2, 6x1 sz. kompl. lakás, pince, összközmüvek, jó jöv. — **590 ezer:** körut mellett 5 bérleményes, 10 százalék jöv., telekértékben. — **580 ezer:** főtérhez közel, alápincézett, hatszobás, parkettás. — **550 ezer:** rendőrségnél uj, 3, 2 és 1 sz., kompl. lakás, parkett, fürdősz. — **540 ezer,** ugyanott főuton, 5 lakás, nagy front. — **530 ezer:** központban uj átjáróház, 2 és 1 szobás, fürdőszobás lakások. — **500 ezer:** sarokbérház, 3 kompl. lakás. — **450 ezer:** ref. templomnál, 10 százalék hozammal. — **420 ezer:** félemeletes, 3x2, 6x1 sz., telj. lakás, közmüvek, pince, 10 százalék jöv. — **400 ezer:** a ligetnél uj, 3 lakásos. — **350 ezer:** a Szerb-palotánál, 2x2 sz., fürdősz., pince. — **340 ezer:** viztoronynál háromszobás, fürdőszobás, családi ház. — **320 ezer:** közkórháznál uj, 2 lakásos. — **300 ezer:** marosparti uj kétszobás. — **250 ezer:** Iancu-tér táján 8 lakás, nagy kert, összközmüvek, 36 ezer jöv. — **225 ezer:** 6 lakásos 10 százalék hozam. — **180 ezer:** Astra-gyárnál, főuton, 2 és 1 szobás lakások, pince, kert. — **150 ezer:** pernyávai, 5 lakásos, nagy gyümölcsössel, beköthető vizvez. — **Kölcsön betáblázásra.**

Nyomatott Aradon, az ARADI NYOMDAVÁLLALAT rotációs-gépén